

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

Mintahatározatok

1. sz. mintahatározat

„A” változat:

KÚRIA

Bfv.III.1.474/2014/5. szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év december hó 8. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A garázdaság büntette miatt H. R. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az Sz. Megyei Főügyészség által ► T. I. II. rendű terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a V. Járásbíróság (.....) számú ítéletét e terhelt vonatkozásában annyiban változtatja meg, hogy

a kényszergyógykezelésének elrendelését mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

- [1] A V. Járásbíróság a 2013. június 24-én kihirdetett és 2013. június 25-én jogerőre emelkedett(...) számú ítéletével T. I. II. rendű terheltet az ellene garázdaság büntette [1978. évi IV. törvény -►a továbbiakban: Btk. - 271. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt emelt vád alól felmentette, és elrendelte a terhelt kényszergyógykezelését, legfeljebb 5 évi időtartamra.
- [2] A bíróság jogerős ítéletében megállapított tényállás szerint T. I. II. rendű terhelt kóros elmeállapotú: súlyos gondolkodászavarokkal, indulat-vezérelt viselkedésmódokkal, passzív életvitellel, rendkívül alacsony konfliktustűrő-

készséggel társuló tudathasadásos jellegű elmezavarban szenved. A kóros élmények, a nagyzásos, misztikus, megfigyeléses téveszmék meghatározzák mindennapi életvitelét, viselkedésmódozatait. Az alábbi cselekménye is kóros élmények által vezérelt paranoid, téveszmék által determinált. Kóros elmeállapota miatt teljes mértékben képtelen volt a terhére rótt cselekmény következményeinek a felismerésére, és a felismerésnek megfelelő magatartás kialakítására.

- [3] A terhelt elmebetegsége huzamos ideje fennáll, és előreláthatólag a jövőben is meghatározhatatlan ideig fenn fog állni, ezért alaposan feltételezhető, hogy elmebetegsége folytán a jövőben is megvalósíthatja valamely testi sértéses, avagy életellenes bűncselekmény törvényi tényállását.
- [4] Pszichés állapota pszichiátriai fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést igényel.
- [5] H. R. I. rendű és T. I. II. rendű terhelték korábban nem ismerték egymást. 2011. december 14. napján 22 óra körül külön-külön ▶mentek be V.-ben az R. utca 18. szám alatt lévő presszóba. Mindkét terhelt ittas állapotban volt, de őket N. Sz. sértett, a presszó üzemeltetője még kiszolgálta azzal, hogy záróra van.
- [6] Az I. rendű terhelt lassan itta az italát, a sértett figyelmeztette, hogy hamarosan el kell hagynia a presszót. Ekkor az I. rendű terhelt kiabálni kezdett a sértett asztaltársaságának, és felhúzta a pólóját, így látható volt, hogy övében egy kés van. Emiatt őt a sértett kiküldte. Vele egy időben a II. rendű terhelt is távozott a presszóból.
- [7] Rövid idő múlva a terhelték már együtt kopogni kezdtek a presszó kulcsra zárt ajtaján, sört kértek. A sértett adott nekik 1-1 üveg sört, majd az ajtót ismét kulcsra zárta.
- [8] A terhelték azonban nem mentek el, kb. 10 perc elteltével a II. rendű terhelt ▶az I. rendű terhelttől ismeretlen módon hozzá került ▶késsel a presszó ajtajának üvegét kocogtatta, az ajtót rugdosta, az I. rendű terhelt pedig a presszó dupla, hőszigetelt, 140×140 cm méretű ablakát ököllel ütötte, amely miatt annak külső üvege betört. Ekkor a sértett értesítette a rendőrséget.
- [9] A terhelték cselekménye alkalmas volt arra, hogy az azt észlelőkben megbotránkozást, riadalmat keltsen.
- [10] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az Sz. Megyei Főügyészség a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt okból – a terhelt javára – terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a II. rendű terhelttel szemben a kényszergyógykezelés elrendelésének mellőzése érdekében.
- [11] Indokai szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazott kényszergyógykezelést a terhelttel szemben, mert a terhelt terhére rótt cselekmény nem értékelhető sem személy elleni erőszakkal elkövetettnek, sem közveszélyt okozónak. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a II. rendű terhelt személy elleni erőszakos magatartást nem fejtett ki. A terhére rótt cselekmény során tanúsított magatartása a presszóajtó üvegének késsel való kocogtatásában, illetve az ajtó rugdosásában merült ki, ami dolog elleni erőszakként értékelhető. Ezért a kényszergyógykezelés alkalmazásának a korábbi Btk. 74. § (1) bekezdésében előírt konjunktív feltételei maradéktalanul nem valósultak meg.
- [12] A Legfőbb Ügyészség a (.....) számú átiratában az indítványt az abban foglalt helyes indokokra figyelemmel ▶mindenben fenntartotta.

- [13] A terhelt és kirendelt védője a felülvizsgálati indítványra nem tett észrevételt.
- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
- [15] A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [16] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja alapján felülvizsgálati indítványnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.
- [17] Az eljáró bíróság által helyesen alkalmazott korábbi Btk. 74. §-ának (1) bekezdése szerint a kényszergyógykezelés elrendelésének négy feltétel együttes megvalósulása esetén van helye.
- [18] Ez a büntetőjogi intézkedés akkor alkalmazható, ha:
- [19] - a terhelt személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekményt követ el, ugyanakkor
- [20] - a terhelt elmeműködésének kóros állapota miatt nem büntethető, de
- [21] - tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, és
- [22] - büntethetősége esetén egy évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni vele szemben.
- [23] A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. Eszerint a II. rendű terhelt cselekvősége a terhére rótt cselekmény során csupán annyiban állt, hogy – az ugyancsak kizárólag dolog elleni erőszakot megvalósító I. rendű terhelttel szándékegységben – a presszó ajtajának üvegét késsel kocogtatta, valamint az ajtót rugdosta.
- [24] Az irányadó tényállás szerint tehát a II. rendű terhelt a terhére rótt garázdaság büntettének elkövetése során nem személy, hanem dolog elleni erőszakot alkalmazott.
- [25] Ezért vele szemben a kényszergyógykezelés elrendelése ►nem személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekmény elkövetése miatt ►törvénysértő.
- [26] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet T I II. rendű terhelt vonatkozásában annyiban változtatta meg, hogy a korábbi Btk. 74. § (1) bekezdésében foglalt feltételek maradéktalan megvalósulásnak hiányában a kényszergyógykezelés alkalmazását mellőzte.
- [27] A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdésében foglalt hivatalbóli vizsgálata során a bíróság eljárásában a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontján alapuló felülvizsgálati okot nem észlelt.
- [28] Észlelte viszont azt, hogy az elsőfokú bíróság az első két tárgyalási napon szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent, a harmadik tárgyalási napra pedig már meg sem idézett II. rendű terhelt távollétében hozta meg a határozatát, amelyben e terhelt kényszergyógykezelését is elrendelte.
- [29] Nem kétséges, a Be. 282. § (4) bekezdése akkor ad lehetőséget a tárgyalásnak a vádlott távollétében való megtartására, ha
- [30] - az eljárás tárgya kényszergyógykezelés elrendelése és
- [31] - amennyiben a terhelt a tárgyaláson az állapota miatt nem jelenhet meg, illetve

jogainak gyakorlására képtelen.

- [32] Az eljárás tárgya azonban – a vád tartalmánál fogva – nem kényszergyógykezelés elrendelése volt. Ennek lehetősége csak az eljárás későbbi szakaszában, az igazságügyi elmeorvos-szakértői véleménynek a bíróság részéről történt beszerzését követően vetődött fel, amire egyébként az eljárt ügyész is csak 2013. március 4-én tett indítványt.
- [33] A Be. 374. § (3) bekezdése szerint a felmentő ítéletet, illetve az ítélet felmentő rendelkezését a Be. 373. § (1) bekezdésének II/d) pontja alapján nem kell hatályon kívül helyezni, ha az ítéletet – egyebek közt – a vádlott távollétében hozták meg.
- [34] A tárgyalásoknak a II. rendű terhelt távollétében történő megtartásával megvalósult eljárási szabálysértés tehát akkor sem vezethetett volna a Be. 373. § (1) bekezdés II/d) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezéséhez, ha ezt a körülményt rendes jogorvoslati eljárásban a másodfokú bíróság észleli.
- [35] Kétségtelen, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja kizárólag a 373. § (1) bekezdés I/b) vagy c), illetőleg II-IV. pontjaiban felsorolt eljárási szabálysértéseket jelöli meg felülvizsgálati okként, s ezzel összhangban írja elő a Be. 428. § (2) bekezdése ezen okok miatt feltétlen eljárásjogi következményként a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését. Nem utal tehát azokra a Be. 373. § (2)-(3) bekezdésében, illetőleg a 374. § (3) bekezdésében meghatározott esetekre, amikor az ítéletet az eljárási szabálysértés ellenére az ott meghatározott okok folytán rendes jogorvoslati eljárásban nem kell hatályon kívül helyezni.
- [36] A Kúria megítélése szerint azonban a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt felülvizsgálati ok kizárólag olyan eljárási szabálysértés lehet, amely rendes jogorvoslati eljárásban észlelés esetén a támadott határozat mellőzhetetlen hatályon kívül helyezéséhez vezetett volna. Az ettől eltérő értelmezés ugyanis → az intézmény rendeltetésével ellentétben → a felülvizsgálati okok Be. 416. § (1) bekezdés a-d) pontjában felsorolt körét a rendes jogorvoslat helyébe lépve elfogadhatatlanul tágítaná, minthogy lehetővé tenné a felülvizsgálatot akkor is, ha a jogszabálysértés rendes jogorvoslat keretében nem kiküszöbölhető.

(elvi tartalom)

- [37] **Csak az olyan eljárási szabálysértés lehet alapja a felülvizsgálatnak, amely rendes jogorvoslati eljárásban is feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezet [1998. XIX. Tv. 427. § (1); 1998. XIX. Tv. 373. § (1); 1998. XIX. Tv. 373. § (2) bek.; 1998. XIX. Tv. 373. § (3) bek.; 1998. XIX. Tv. 374. § (3) bek.].**
- [38] A kifejtettek alapján a Kúria a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal támadott részében a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint megváltoztatta, és a II. rendű terhelt kényszergyógykezelésének mellőzésével a törvénynek megfelelő határozatot hozott. Egyebekben a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a szerint hatályában fenntartotta.
- [39] A fellebbezés és felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés alapja a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, illetve a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja, továbbá a Be. 418. § (3) bekezdése és a Be. 421. § (3) bekezdése.

Budapest, 2014. december 8.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
írnok

„B” változat:

A KÚRIA

í t é l e t e

Az ügy száma: Bfv.III.1.474/2014/5. szám

Az eljárás formája: tanácsülés

Az eljárás helye: Budapest

Az ülés napja: 2014. december hó 8.

A garázdaság büntette miatt H. R. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az Sz. Megyei Főügyészség által → T. I. II. rendű terhelt javára - benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a V. Járásbíróság (.....) számú ítéletét e terhelt vonatkozásában annyiban változtatja meg, hogy a kényszergyógykezelésének elrendelését mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

(Az elsőfokú ítélet)

- [1] A V. Járásbíróság a 2013. június 24-én kihirdetett és 2013. június 25-én jogerőre emelkedett (.....) számú ítéletével T. I. II. rendű terheltet az ellene garázdaság büntette [1978. évi IV. törvény – a továbbiakban: Btk. – 271. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt emelt vád alól felmentette, és elrendelte a terhelt kényszergyógykezelését, legfeljebb 5 évi időtartamra.
- [2] A bíróság jogerős ítéletében megállapított tényállás szerint T. I. II. rendű terhelt kóros elmeállapotú: súlyos gondolkodászavarokkal, indulat-vezérelt viselkedésmódokkal, passzív életvitellel, rendkívül alacsony konfliktustűrőképességgel társuló tudathasadásos jellegű elmezavarban szenved. A kóros élmények, a nagyzasos, misztikus, megfigyeléses téveszmék meghatározzák mindennapi életvitelét, viselkedésmódzatait. Az alábbi cselekménye is kóros élmények által vezérelt paranoid, téveszmék által determinált. Kóros elmeállapota miatt teljes mértékben képtelen volt a terhére rótt cselekmény következményeinek a felismerésére, és a felismerésnek megfelelő magatartás kialakítására.
- [3] A terhelt elmebetegsége huzamos ideje fennáll, és előreláthatólag a jövőben is

meghatározhatatlan ideig fenn fog állni, ezért alaposan feltételezhető, hogy elmebetegsége folytán a jövőben is megvalósíthatja valamely testi sértéses, avagy életellenes bűncselekmény törvényi tényállását.

- [4] Pszichés állapota pszichiátriai fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést igényel.
(A történeti tényállás)
- [5] H. R. I. rendű és T. I. II. rendű terheltek korábban nem ismerték egymást. 2011. december 14. napján 22 óra körül külön-külön ▶mentek be V.-ben az R. utca 18. szám alatt lévő presszóba. Mindkét terhelt ittas állapotban volt, de őket N. Sz. sértett, a presszó üzemeltetője még kiszolgálta azzal, hogy záróra van.
- [6] Az I. rendű terhelt lassan itta az italát, a sértett figyelmeztette, hogy hamarosan el kell hagynia a presszót. Ekkor az I. rendű terhelt kiabálni kezdett a sértett asztaltársaságának, és felhúzta a pólóját, így látható volt, hogy övében egy kés van. Emiatt őt a sértett kiküldte. Vele egy időben a II. rendű terhelt is távozott a presszóból.
- [7] Rövid idő múlva a terheltek már együtt kopogni kezdtek a presszó kulcsra zárt ajtaján, sört kértek. A sértett adott nekik 1-1 üveg sört, majd az ajtót ismét kulcsra zárta.
- [8] A terheltek azonban nem mentek el, kb. 10 perc elteltével a II. rendű terhelt ▶az I. rendű terhelttől ismeretlen módon hozzá került ▶késsel a presszó ajtajának üvegét kocogtatta, az ajtót rugdosta, az I. rendű terhelt pedig a presszó dupla, hőszigetelt, 140×140 cm méretű ablakát ököllel ütötte, amely miatt annak külső üvege betört. Ekkor a sértett értesítette a rendőrséget.
- [9] A terheltek cselekménye alkalmas volt arra, hogy az azt észlelőkben megbotránkozást, riadalmat keltsen.
(A felülvizsgálati indítvány)
- [10] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az Sz. Megyei Főügyészség a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt okból - a terhelt javára -▶terjesztett elő felülvizsgálati indítványt II. rendű terhelttel szemben a kényszergyógykezelés elrendelésének mellőzése érdekében.
- [11] Indokai szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazott kényszergyógykezelést a terhelttel szemben, mert a terhelt terhére rótt cselekmény nem értékelhető sem személy elleni erőszakkal elkövetettnek, sem közveszélyt okozónak. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a II. rendű terhelt személy elleni erőszakos magatartást nem fejtett ki. A terhére rótt cselekmény során tanúsított magatartása a presszóajtó üvegének késsel való kocogtatásában, illetve az ajtó rugdosásában merült ki, ami dolog elleni erőszakként értékelhető. Ezért a kényszergyógykezelés alkalmazásának a korábbi Btk. 74. § (1) bekezdésében előírt konjunktív feltételei maradéktalanul nem valósultak meg.
- [12] A Legfőbb Ügyészség a (.....) számú átiratában az indítványt az abban foglalt helyes indokokra figyelemmel ▶mindenben fenntartotta.
- [13] A terhelt és kirendelt védője a felülvizsgálati indítványra nem tett észrevételt.
- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
(A Kúria döntésének indokai)
- [15] A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [16] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdésének b)

- pontja alapján felülvizsgálati indítványnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.
- [17] Az eljárás bíróság által helyesen alkalmazott korábbi Btk. 74. §-ának (1) bekezdése szerint a kényszergyógykezelés elrendelésének négy feltétel együttes megvalósulása esetén van helye.
- [18] Ez a büntetőjogi intézkedés akkor alkalmazható, ha:
- [19] - a terhelt személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekményt követ el, ugyanakkor
- [20] - a terhelt elmeműködésének kóros állapota miatt nem büntethető, de
- [21] - tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, és
- [22] - büntethetősége esetén egy évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni vele szemben.
- [23] A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. Eszerint a II. rendű terhelt cselekvősége a terhére rótt cselekmény során csupán annyiban állt, hogy – az ugyancsak kizárólag dolog elleni erőszakot megvalósító I. rendű terhelttel szándékegységben – a presszó ajtajának üvegét késsel kocogtatta, valamint az ajtót rugdosta.
- [24] Az irányadó tényállás szerint tehát a II. rendű terhelt a terhére rótt garázdaság büntetvének elkövetése során nem személy, hanem dolog elleni erőszakot alkalmazott.
- [25] Ezért vele szemben a kényszergyógykezelés elrendelése →nem személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekmény elkövetése miatt →törvénysértő.
- [26] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet T. I. II. rendű terhelt vonatkozásában annyiban változtatta meg, hogy a korábbi Btk. 74. § (1) bekezdésében foglalt feltételek maradéktalan megvalósulásnak hiányában a kényszergyógykezelés alkalmazását mellőzte.
- [27] A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdésében foglalt hivatalbóli vizsgálata során a bíróság eljárásában a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontján alapuló felülvizsgálati okot nem észlelt.
- [28] Észlelte viszont azt, hogy az elsőfokú bíróság a az első két tárgyalási napon szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent, a harmadik tárgyalási napra pedig már meg sem idézett II. rendű terhelt távollétében hozta meg a határozatát, amelyben e terhelt kényszergyógykezelését is elrendelte.
- [29] Nem kétséges, a Be. 282. § (4) bekezdése akkor ad lehetőséget a tárgyalásnak a vádlott távollétében való megtartására, ha
- [30] - az eljárás tárgya kényszergyógykezelés elrendelése és
- [31] - amennyiben a terhelt a tárgyaláson az állapota miatt nem jelenhet meg, illetve jogainak gyakorlására képtelen.
- [32] Az eljárás tárgya azonban - a vád tartalmánál fogva →nem kényszergyógykezelés elrendelése volt. Ennek lehetősége csak az eljárás későbbi szakaszában, az igazságügyi elmeorvos-szakértői véleménynek a bíróság részéről történt beszerzését követően vetődött fel, amire egyébként az eljárás ügyész is csak 2013.

- március 4-én tett indítványt.
- [33] A Be. 374. § (3) bekezdése szerint a felmentő ítéletet, illetve az ítélet felmentő rendelkezését a Be. 373. § (1) bekezdésének II/d) pontja alapján nem kell hatályon kívül helyezni, ha az ítéletet ►egyebek közt - a vádlott távollétében hozták meg.
- [34] A tárgyalásoknak a II. rendű terhelt távollétében történő megtartásával megvalósult eljárási szabálysértés tehát akkor sem vezethetett volna a Be. 373. § (1) bekezdés II/d) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezéséhez, ha ezt a körülményt rendes jogorvoslati eljárásban a másodfokú bíróság észleli.
- [35] Kétségtelen, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja kizárólag a 373. § (1) bekezdés I/b) vagy c), illetőleg II-IV. pontjaiban felsorolt eljárási szabálysértéseket jelöli meg felülvizsgálati okként, s ezzel összhangban írja elő a Be. 428. § (2) bekezdése ezen okok miatt feltétlen eljárásjogi következményként a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését. Nem utal tehát azokra a Be. 373. § (2)-(3) bekezdésében, illetőleg a 374. § (3) bekezdésében meghatározott esetekre, amikor az ítéletet az eljárási szabálysértés ellenére az ott meghatározott okok folytán rendes jogorvoslati eljárásban nem kell hatályon kívül helyezni.
- [36] A Kúria megítélése szerint azonban a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt felülvizsgálati ok kizárólag olyan eljárási szabálysértés lehet, amely rendes jogorvoslati eljárásban észlelés esetén a támadott határozat mellőzhetetlen hatályon kívül helyezéséhez vezetett volna. Az ettől eltérő értelmezés ugyanis ► az intézmény rendeltetésével ellentétben ►a felülvizsgálati okok Be. 416. § (1) bekezdés a-d) pontjában felsorolt körét a rendes jogorvoslat helyébe lépve elfogadhatatlanul tágítaná, minthogy lehetővé tenné a felülvizsgálatot akkor is, ha a jogszabálysértés rendes jogorvoslat keretében nem kiküszöbölhető.
- (A döntés elvi tartalma)
- [37] **Csak az olyan eljárási szabálysértés lehet alapja a felülvizsgálatnak, amely rendes jogorvoslati eljárásban is feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezet [Be. 427. § (1); Be. 373. § (1); Be. 373. § (2) bek.; Be. 373. § (3) bek.; Be. 374. § (3) bek.].**
- [38] A kifejtettek alapján a Kúria a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal támadott részében a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint megváltoztatta, és a II. rendű terhelt kényszergyógykezelésének mellőzésével a törvénynek megfelelő határozatot hozott. Egyebekben a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a szerint hatályában fenntartotta.
- [39] A fellebbezés és felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés alapja a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, illetve a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja, továbbá a Be. 418. § (3) bekezdése és a Be. 421. § (3) bekezdése.

Budapest, 2014. december 8.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

írnök

„C” változat

A KÚRIA

í t é l e t e

Az ügy száma: Bfv.III.1.474/2014/5. szám

A határozat szintje: felülvizsgálat

Az eljárás formája: tanácsülés

Az eljárás helye: Budapest

Az ülés napja: 2014. december 8.

Az ügy tárgya: garázdaság büntette

Terhelt(ek): T. I. II. rendű

A felülbírálni indítványozott határozat száma és kelte a bíróság feltüntetésével:

első fok: V. Járásbíróság (.....) számú ítélete, 2013. június 23.

Az indítvány előterjesztője: Sz. Megyei Főügyészség

Az indítvány iránya: a terhelt javára

A Kúria a V. Járásbíróság (.....) számú ítéletét T. I. II. rendű terhelt vonatkozásában annyiban változtatja meg, hogy a kényszergyógykezelésének elrendelését mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

- [1] A V. Járásbíróság a 2013. június 24-én kihirdetett és 2013. június 25-én jogerőre emelkedett(.....) számú ítéletével T. I. II. rendű terheltet az ellene garázdaság büntette [1978. évi IV. törvény – a továbbiakban: Btk. – 271. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt emelt vád alól felmentette, és elrendelte a terhelt kényszergyógykezelését, legfeljebb 5 évi időtartamra.
- [2] A bíróság jogerős ítéletében megállapított tényállás szerint T. I. II. rendű terhelt kóros elmeállapotú: súlyos gondolkodászavarokkal, indulat-vezérelt viselkedésmódokkal, passzív életvitellel, rendkívül alacsony konfliktustűrőkészséggel társuló tudathasadásos jellegű elmezavarban szenved. A kóros

élmények, a nagyzasos, misztikus, megfigyeléses téveszmék meghatározzák mindennapi életvitelét, viselkedésmódozatait. Az alábbi cselekménye is kóros élmények által vezérelt paranoid, téveszmék által determinált. Kóros elmeállapota miatt teljes mértékben képtelen volt a terhére rótt cselekmény következményeinek a felismerésére, és a felismerésnek megfelelő magatartás kialakítására.

- [3] A terhelt elmebetegsége huzamos ideje fennáll, és előreláthatólag a jövőben is meghatározhatatlan ideig fenn fog állni, ezért alaposan feltételezhető, hogy elmebetegsége folytán a jövőben is megvalósíthatja valamely testi sértéses, avagy életellenes bűncselekmény törvényi tényállását.
- [4] Pszichés állapota pszichiátriai fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést igényel.
- [5] H. R. I. rendű és T. I. II. rendű terheltek korábban nem ismerték egymást. 2011. december 14. napján 22 óra körül külön-külön ▶mentek be V.-ben az R. utca 18. szám alatt lévő presszóba. Mindkét terhelt ittas állapotban volt, de őket N. Sz. sértett, a presszó üzemeltetője még kiszolgálta azzal, hogy záróra van.
- [6] Az I. rendű terhelt lassan itta az italát, a sértett figyelmeztette, hogy hamarosan el kell hagynia a presszót. Ekkor az I. rendű terhelt kiabálni kezdett a sértett asztaltársaságának, és felhúzta a pólóját, így látható volt, hogy övében egy kés van. Emiatt őt sértett kiküldte. Vele egy időben a II. rendű terhelt is távozott a presszóból.
- [7] Rövid idő múlva a terheltek már együtt kopogni kezdtek a presszó kulcsra zárt ajtaján, sört kértek. A sértett adott nekik 1-1 üveg sört, majd az ajtót ismét kulcsra zárta.
- [8] A terheltek azonban nem mentek el, kb. 10 perc elteltével a II. rendű terhelt ▶az I. rendű terhelttől ismeretlen módon hozzá került ▶késsel a presszó ajtajának üvegét kocogtatta, az ajtót rugdosta, az I. rendű terhelt pedig a presszó dupla, hőszigetelt, 140×140 cm méretű ablakát ököllel ütötte, amely miatt annak külső üvege betört. Ekkor a sértett értesítette a rendőrséget.
- [9] A terheltek cselekménye alkalmas volt arra, hogy az azt észlelőkben megbotránkozást, riadalmat keltsen.
- [10] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az Sz. Megyei Főügyészség a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt okból – a terhelt javára – terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a II. rendű terhelttel szemben a kényszergyógykezelés elrendelésének mellőzése érdekében.
- [11] Indokai szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazott kényszergyógykezelést a terhelttel szemben, mert a terhelt terhére rótt cselekmény nem értékelhető sem személy elleni erőszakkal elkövetettnek, sem közveszélyt okozónak. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a II. rendű terhelt személy elleni erőszakos magatartást nem fejtett ki. A terhére rótt cselekmény során tanúsított magatartása a presszóajtó üvegének késsel való kocogtatásában, illetve az ajtó rugdosásában merült ki, ami dolog elleni erőszakként értékelhető. Ezért a kényszergyógykezelés alkalmazásának a korábbi Btk. 74. § (1) bekezdésében előírt konjunktív feltételei maradéktalanul nem valósultak meg.
- [12] A Legfőbb Ügyészség a (.....) számú átiratában az indítványt az abban foglalt helyes indokokra figyelemmel ▶mindenben fenntartotta.
- [13] A terhelt és kirendelt védője a felülvizsgálati indítványra nem tett észrevételt.

- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsülésen bírálta el.
- [15] A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [16] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja alapján felülvizsgálati indítványnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.
- [17] Az eljáró bíróság által helyesen alkalmazott korábbi Btk. 74. §-ának (1) bekezdése szerint a kényszergyógykezelés elrendelésének négy feltétel együttes megvalósulása esetén van helye.
- [18] Ez a büntetőjogi intézkedés akkor alkalmazható, ha:
- [19] - a terhelt személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekményt követ el, ugyanakkor
- [20] - a terhelt elmeműködésének kóros állapota miatt nem büntethető, de
- [21] - tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, és
- [22] - büntethetősége esetén egy évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni vele szemben.
- [23] A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. Eszerint a II. rendű terhelt cselekvősége a terhére rótt cselekmény során csupán annyiban állt, hogy - az ugyancsak kizárólag dolog elleni erőszakot megvalósító I. rendű terhelttel szándékegységben - a presszó ajtajának üvegét késsel kocogtatta, valamint az ajtót rugdosta.
- [24] Az irányadó tényállás szerint tehát a II. rendű terhelt a terhére rótt garázdaság büntetnének elkövetése során nem személy, hanem dolog elleni erőszakot alkalmazott.
- [25] Ezért vele szemben a kényszergyógykezelés elrendelése →nem személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekmény elkövetése miatt →törvénysértő.
- [26] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet T. I. II. rendű terhelt vonatkozásában annyiban változtatta meg, hogy a korábbi Btk. 74. § (1) bekezdésében foglalt feltételek maradéktalan megvalósulásnak hiányában a kényszergyógykezelés alkalmazását mellőzte.
- [27] A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdésében foglalt hivatalbóli vizsgálata során a bíróság eljárásában a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontján alapuló felülvizsgálati okot nem észlelt.
- [28] Észlelte viszont azt, hogy az elsőfokú bíróság az első két tárgyalási napon szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent, a harmadik tárgyalási napra pedig már meg sem idézett II. rendű terhelt távollétében hozta meg a határozatát, amelyben e terhelt kényszergyógykezelését is elrendelte.
- [29] Nem kétséges, a Be. 282. § (4) bekezdése akkor ad lehetőséget a tárgyalásnak a vádlott távollétében való megtartására, ha
- [30] - az eljárás tárgya kényszergyógykezelés elrendelése és
- [31] - amennyiben a terhelt a tárgyaláson az állapota miatt nem jelenhet meg, illetve jogainak gyakorlására képtelen.

- [32] Az eljárás tárgya azonban – a vád tartalmánál fogva – nem kényszergyógykezelés elrendelése volt. Ennek lehetősége csak az eljárás későbbi szakaszában, az igazságügyi elmeorvos-szakértői véleménynek a bíróság részéről történt beszerzését követően vetődött fel, amire egyébként az eljárt ügyész is csak 2013. március 4-én tett indítványt.
- [33] A Be. 374. § (3) bekezdése szerint a felmentő ítéletet, illetve az ítélet felmentő rendelkezését a Be. 373. § (1) bekezdésének II/d) pontja alapján nem kell hatályon kívül helyezni, ha az ítéletet ►egyebek közt - a vádlott távollétében hozták meg.
- [34] A tárgyalásoknak a II. rendű terhelt távollétében történő megtartásával megvalósult eljárási szabálysértés tehát akkor sem vezethetett volna a Be. 373. § (1) bekezdés II/d) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezéséhez, ha ezt a körülményt rendes jogorvoslati eljárásban a másodfokú bíróság észleli.
- [35] Kétségtelen, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja kizárólag a 373. § (1) bekezdés I/b) vagy c), illetőleg II-IV. pontjaiban felsorolt eljárási szabálysértéseket jelöli meg felülvizsgálati okként, s ezzel összhangban írja elő a Be. 428. § (2) bekezdése ezen okok miatt feltétlen eljárásjogi következményként a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését. Nem utal tehát azokra a Be. 373. § (2)-(3) bekezdésében, illetőleg a 374. § (3) bekezdésében meghatározott esetekre, amikor az ítéletet az eljárási szabálysértés ellenére az ott meghatározott okok folytán rendes jogorvoslati eljárásban nem kell hatályon kívül helyezni.
- [36] A Kúria megítélése szerint azonban a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt felülvizsgálati ok kizárólag olyan eljárási szabálysértés lehet, amely rendes jogorvoslati eljárásban észlelés esetén a támadott határozat mellőzhetetlen hatályon kívül helyezéséhez vezetett volna. Az ettől eltérő értelmezés ugyanis ► az intézmény rendeltetésével ellentétben ►a felülvizsgálati okok Be. 416. § (1) bekezdés a-d) pontjában felsorolt körét a rendes jogorvoslat helyébe lépve elfogadhatatlanul tágítaná, minthogy lehetővé tenné a felülvizsgálatot akkor is, ha a jogszabálysértés rendes jogorvoslat keretében nem kiküszöbölhető.

(elvi tartalom)

- [37] **Csak az olyan eljárási szabálysértés lehet alapja a felülvizsgálatnak, amely rendes jogorvoslati eljárásban is feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezet [Be. 427. § (1); 1Be. 373. § (1); Be. 373. § (2) bek.; Be. 373. § (3) bek.; Be. 374. § (3)bek.].**
- [38] A kifejtettek alapján a Kúria a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal támadott részében a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint megváltoztatta, és a II. rendű terhelt kényszergyógykezelésének mellőzésével a törvénynek megfelelő határozatot hozott. Egyebekben a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a szerint hatályában fenntartotta.
- [39] A fellebbezés és felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés alapja a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, illetve a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja, továbbá a Be. 418. § (3) bekezdése és a Be. 421. § (3) bekezdése.

Budapest, 2014. december 8.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Márki

Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
írnök

2. számú mintahatározat

„A” változat

KÚRIA

Bfv.I.82/2014/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év március hó 18. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A garázdaság büntette és más bűncselekmények miatt V. G. L. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben V. G. L. I. rendű terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a B. Központi Kerületi Bíróság (.....) számú ítéletét és az F. Törvényszék (.....) számú ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

- [1] A B. K. Kerületi Bíróság a 2012. január 19-én kihirdetett (.....) számú ítéletében V. G. L. I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság büntetében [1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], két rendbeli testi sértés büntetében, melyből egy eset kísérlet [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], lopás vétségében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat d) pont]. Ezért öt halmazati büntetésül tíz hónap börtönbüntetésre és nyolcvanezer forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. A bíróság rendelkezett a járulékos kérdésekről is.
- [2] A másodfokon eljáró F. Törvényszék a 2012. szeptember 20-án jogerőre emelkedett (.....) számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a vagyon elleni cselekményét tulajdon elleni szabálysértésnek [Sztv. 177. § (1) bekezdés b) pont] minősítette, és emiatt az eljárást megszüntette; a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét kettő évre mérsékelte;

- egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] A jogerős ügydöntő határozat ellen V. G. L. I. rendű terhelt és védője a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára alapított – részletesen indokolt – felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, amelyben a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [4] Az indítvány előterjesztői szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy ítélete felülbírálatra alkalmatlan volt, ám ezt a másodfokú bíróság nem észlelte. Mindemellett a másodfokon eljáró bíróság is csupán felületesen indokolta meg döntését. Anyagi jogszabálysértést valósított meg a jogerős határozatot hozó bíróság, amikor nem értékelte az I. rendű terhelt javára a jogos védelmet, mint büntethetőséget kizáró okot. Az indítványban kifejtettek szerint a garázsban történt jogtalan támadással szembeni jogos védelemben cselekvésre hivatkozó jogi védekezést mind az elsőfokú, mint pedig – azzal egyetértően – a másodfokú bíróság azzal az érveléssel vetette el, hogy az irányadó tényállás szerint V. G. L. kezdeményezte a vitás helyzet kialakulását. Ő mért elsőként a III. rendű terhelt torkára ütést, amellyel a jogtalanság talajára helyezte önmagát. Maga provokálta ki a garázsában történő megverését, ám ez a megállapítás nem felel meg az objektív valóságnak. Hivatkoztak a térfigyelő biztonsági ipari kamerák – részben rongálással történt – elmozdítására, amely az I. rendű terhelt tulajdonjogát sértő bűncselekmény, ennek érdekében az ingatlanába is behatoltak. A kamerák elleni erőszakos beavatkozás célja az eltervezett, majd nagyon rövid időn belül végrehajtott bántalmazás képeken rögzítésének megghiúsítása volt. Ez pedig azt bizonyítja, hogy az aktuális összetűzés kezdeményezői id. P. Z. II. rendű és ifj. P. Z. III. rendű terheltek voltak.
- [5] Az események valóságos sorrendje - az idegen dolog elleni erőszak - már jogsértő, az I. rendű terhelt ingatlana védelmére telepített két ipari kamera funkciójának - oda jogtalan behatolással - részben rongálással járó erőszakos megváltoztatása volt.
- [6] A II. és III. rendű terheltek cselekményükkel a jogos védekezés passzív eszközeit sértő bűncselekményt követtek el.
- [7] Az indítványozók kifogásolták, hogy a terheltnek felrótt vagyon elleni bűncselekményt a másodfokú bíróság tulajdon elleni szabálysértésnek minősítette, és az eljárást megszüntette, mert ezáltal kizárta annak lehetőségét, hogy V. G. L. I. rendű terhelt ártatlanságát bebizonyítsa. A szabálysértés miatti felelősségre-vonást csak az elévülést eredményező időmúlás zárta ki, ami jogsértő.
- [8] Az indítvány egyebekben a bizonyítékokat elemezve kívánja kétségessé tenni azok bizonyító erejét, és az ezzel kapcsolatos bírói értékelést.
- [9] A Legfőbb Ügyészség BF.130/2014. számú írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak ítélte, és a megtámadott határozatok V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartását indítványozta.
- [10] V. G. L. I. rendű terhelt és védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében a felülvizsgálati indítványt – elsődlegesen az eljárásjog szabályainak megsértése miatt – fenntartotta. A történeti tényállás felülbírálatra

alkalmatlansága miatt indítványozta a sérelmezett ítéletek hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését. Egyben a felülvizsgálati indítvány elbírálására nyilvános ülés kitűzését kérte [Be. 424. § (2) bekezdés].

- [11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsülésen bírálja el, kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt, ebben az esetben az indítványról nyilvános ülésen határoz [Be. 424. § (1) bekezdés].
- [12] A felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben alaptalan.
- [13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat.
- [14] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [15] A másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.
- [16] Az indítványnak az indokolási kötelezettség hiányára történő hivatkozása nem megalapozott.
- [17] Az indokolási kötelezettség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése – a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pont – nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból kitűnik az eljáró bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját – a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban – mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10).
- [18] Az ügydöntő határozat indokolásának kötelező tartalmi elemeit a Be. 258. § (3) bekezdése tartalmazza. Ennek keretében – a d) pontra figyelemmel – a bíróságnak a bizonyítékokat számba kell vennie, és értékelni kell. A bíróságnak be kell számolnia arról, hogy az egyes bizonyítékok közül melyeket fogadott el, és milyen okból, másokat miért vetett el, az egyes bizonyítékoknak milyen bizonyító erőt tulajdonított, majd a bizonyítékokat egymással is össze kell vetnie, számot adva, hogy a tényállást milyen bizonyítékokra alapította. Az elsőfokú bíróság ezen kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, ítéletének 5-11. oldalain részletesen értékelte és mérlegelte az egyes bizonyítékokat, ezeket egymással is összevetette.
- [19] Az indokolási kötelezettség megsértése akkor valósul meg, ha a megtámadott határozat oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, ezáltal ugyanis az érdemi felülbírálat lehetősége hiúsul meg (1/2007. BKv számú vélemény C. pont).
- [20] Mindezen túl, mind az első- mind a másodfokú bíróság – ellentétben a felülvizsgálati indítványban írtakkal – részletesen megindokolta azt is, hogy a

jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok miért nem volt megállapítható V. G. L. I. rendű terhelt javára [elsőfokú ítélet 10. oldal 3. bekezdés, másodfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdés].

- [21] A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.
- [22] A felülvizsgálati indítvány előterjesztői ezen törvényi tilalom figyelmen kívül hagyásával a történeti tényállásban nem szereplő tények értelmezésével, a II. és III. rendű terheltek feltételezett dolog elleni erőszakos tevékenységével kívánták indokolttá tenni V. G. L. I. rendű terhelt személy elleni erőszakos és a tettegességet kezdeményező magatartását, ami az indítványozók szerint a jogos védelmet, mint büntethetőséget kizáró okot megalapozottá tehetné. Erre a felülvizsgálati eljárásban – a hivatkozott törvényi tilalom miatt – nincs lehetőség, miként a bizonyítékok eltérő értékelésére, további bizonyításra, illetve ez okból a megtámadott határozat hatályon kívül helyezésére sincs mód.
- [23] A felülvizsgálati indítványnak a vagyon elleni bűncselekmény szabálysértésként való értékelését és az elévülés miatt az eljárás megszüntetését sérelmező része a törvényben kizárt. A büntetőeljárás törvény rendelkezései szerint a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) által lefolytatott felülvizsgálati eljárások szabálysértési ügyekre nem vonatkoznak, szabálysértések tekintetében rendkívüli jogorvoslatként csak perújításnak van helye [HGY.621.].
- [24] A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt – feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező – esetleges eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta.
- [25] Ilyen, a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértést nem észlelt.
- [26] Ezért a Kúria a Be. 426. §-a alapján – a Be. 424. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva – a B. K. Kerületi Bíróság 2.B.XII.1101/2010/18. számú ítéletét és az F. Törvényszék 20.Bf.XII.7466/2012/9. számú ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [27] A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. §-ának (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel mellőzheti.

Budapest, 2014. március 18.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő

„B” változat

A KÚRIA

v é g z é s e

Az ügy száma: Bfv.I.82/2014/6. szám

Az eljárás formája: tanácsülés

Az eljárás helye: Budapest

Az ülés napja: 2014. március 18.

A garázdaság büntette és más bűncselekmények miatt V. G. L. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben V. G. L. I. rendű terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a B. K. Kerületi Bíróság (.....) számú ítéletét és az F. Törvényszék (.....) számú ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

- [1] A B. K. Kerületi Bíróság a 2012. január 19-én kihirdetett (.....) számú ítéletében V. G. L. I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság büntetésében [1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], két rendbeli testi sértés büntetésében, melyből egy eset kísérlet [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], lopás vétségében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat d) pont]. Ezért öt halmazati büntetésül tíz hónap börtönbüntetésre és nyolcvanezer forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. A bíróság rendelkezett a járulékos kérdésekről is.
- [2] A másodfokon eljáró F. Törvényszék a 2012. szeptember 20-án jogerőre emelkedett (.....) számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a vagyon elleni cselekményét tulajdon elleni szabálysértésnek [Sztv. 177. § (1) bekezdés b) pont] minősítette, és emiatt az eljárást megszüntette; a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét kettő évre mérsékelte; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] A jogerős ügydöntő határozat ellen V. G. L. I. rendű terhelt és védője a Be. 416.

- § (1) bekezdés c) pontjára alapított – részletesen indokolt – felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, amelyben a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [4] Az indítvány előterjesztői szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy ítélete felülbírálatra alkalmatlan volt, ám ezt a másodfokú bíróság nem észlelte. Mindemellett a másodfokon eljáró bíróság is csupán felületesen indokolta meg döntését. Anyagi jogszabálysértést valósított meg a jogerős határozatot hozó bíróság, amikor nem értékelte az I. rendű terhelt javára a jogos védelmet, mint büntethetőséget kizáró okot. Az indítványban kifejtettek szerint a garázsban történt jogtalan támadással szembeni jogos védelemben cselekvésre hivatkozó jogi védekezést mind az elsőfokú, mint pedig – azzal egyetértően – a másodfokú bíróság azzal az érveléssel vetette el, hogy az irányadó tényállás szerint V. G. L. kezdeményezte a vitás helyzet kialakulását. Ő mért elsőként a III. rendű terhelt torkára ütést, amellyel a jogtalanság talajára helyezte önmagát. Maga provokálta ki a garázsában történő megverését, ám ez a megállapítás nem felel meg az objektív valóságnak. Hivatkoztak a térfelügyelő biztonsági ipari kamerák – részben rongálással történt – elmozdítására, amely az I. rendű terhelt tulajdonjogát sértő bűncselekmény, ennek érdekében az ingatlanába is behatoltak. A kamerák elleni erőszakos beavatkozás célja az eltervezett, majd nagyon rövid időn belül végrehajtott bántalmazás képeken rögzítésének megghiúsítása volt. Ez pedig azt bizonyítja, hogy az aktuális összetűzés kezdeményezői id. P. Z. II. rendű és ifj. P. Z. III. rendű terheltek voltak.
- [5] Az események valóságos sorrendje - az idegen dolog elleni erőszak - már jogsértő, az I. rendű terhelt ingatlana védelmére telepített két ipari kamera funkciójának - oda jogtalan behatolással - részben rongálással járó erőszakos megváltoztatása volt.
- [6] A II. és III. rendű terheltek cselekményükkel a jogos védekezés passzív eszközeit sértő bűncselekményt követtek el.
- [7] Az indítványozók kifogásolták, hogy a terheltnek felrótt vagyoni elleni bűncselekményt a másodfokú bíróság tulajdon elleni szabálysértésnek minősítette, és az eljárást megszüntette, mert ezáltal kizárta annak lehetőségét, hogy V. G. L. I. rendű terhelt ártatlanságát bebizonyítsa. A szabálysértés miatti felelősségre-vonást csak az elévülést eredményező időmúlás zárta ki, ami jogsértő.
- [8] Az indítvány egyebekben a bizonyítékokat elemezve kívánja kétségessé tenni azok bizonyító erejét, és az ezzel kapcsolatos bírói értékelést.
- [9] A Legfőbb Ügyészség BF.130/2014. számú írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak ítélte, és a megtámadott határozatok V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartását indítványozta.
- [10] V. G. L. I. rendű terhelt és védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében a felülvizsgálati indítványt – elsődlegesen az eljárásjog szabályainak megsértése miatt – fenntartotta. A történeti tényállás felülbírálatra alkalmatlansága miatt indítványozta a sérelmezett ítéletek hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését. Egyben a felülvizsgálati indítvány

- elbírálására nyilvános ülés kitűzését kérte [Be. 424. § (2) bekezdés].
- [11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsulésen bírálja el, kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt, ebben az esetben az indítványról nyilvános ülésen határoz [Be. 424. § (1) bekezdés].
- [12] A felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben alaptalan.
- [13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat.
- [14] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [15] A másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.
- [16] Az indítványnak az indokolási kötelezettség hiányára történő hivatkozása nem megalapozott.
- [17] Az indokolási kötelezettség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése – a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pont - nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból kitűnik az eljárási bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10).
- [18] Az ügydöntő határozat indokolásának kötelező tartalmi elemeit a Be. 258. § (3) bekezdése tartalmazza. Ennek keretében - a d) pontra figyelemmel – a bíróságnak a bizonyítékokat számba kell vennie, és értékelni kell. A bíróságnak be kell számolnia arról, hogy az egyes bizonyítékok közül melyeket fogadott el, és milyen okból, másokat miért vetett el, az egyes bizonyítékoknak milyen bizonyító erőt tulajdonított, majd a bizonyítékokat egymással is össze kell vetnie, számot adva, hogy a tényállást milyen bizonyítékokra alapította. Az elsőfokú bíróság ezen kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, ítéletének 5-11. oldalain részletesen értékelte és mérlegelte az egyes bizonyítékokat, ezeket egymással is összevetette.
- [19] Az indokolási kötelezettség megsértése akkor valósul meg, ha a megtámadott határozat oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, ezáltal ugyanis az érdemi felülbírálat lehetősége hiúsul meg (1/2007. BKv számú vélemény C. pont).
- [20] Mindezen túl, mind az első- mind a másodfokú bíróság – ellentétben a felülvizsgálati indítványban írtakkal – részletesen megindokolta azt is, hogy a jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok, miért nem volt megállapítható V. G. L. I. rendű terhelt javára [elsőfokú ítélet 10. oldal 3. bekezdés, másodfokú

- ítélet 3. oldal 4. bekezdés].
- [21] A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.
- [22] A felülvizsgálati indítvány előterjesztői ezen törvényi tilalom figyelmen kívül hagyásával a történeti tényállásban nem szereplő tények értelmezésével, a II. és III. rendű terheltek feltételezett dolog elleni erőszakos tevékenységével kívánták indokolttá tenni V. G. L. I. rendű terhelt személy elleni erőszakos és a tettelegességet kezdeményező magatartását, ami az indítványozók szerint a jogos védelmet, mint büntethetőséget kizáró okot megalapozottá tehetné. Erre a felülvizsgálati eljárásban – a hivatkozott törvényi tilalom miatt – nincs lehetőség, miként a bizonyítékok eltérő értékelésére, további bizonyításra, illetve ez okból a megítáradott határozat hatályon kívül helyezésére sincs mód.
- [23] A felülvizsgálati indítványnak a vagyon elleni bűncselekmény szabálysértésként való értékelését és az elévülés miatt az eljárás megszüntetését sérelmező része a törvényben kizárt. A büntetőeljárás törvény rendelkezései szerint a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) által lefolytatott felülvizsgálati eljárások szabálysértési ügyekre nem vonatkoznak, szabálysértések tekintetében rendkívüli jogorvoslatként csak perújításnak van helye [HGY.621.].
- [24] A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - esetleges eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta.
- [25] Ilyen, a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértést nem észlelt.
- [26] Ezért a Kúria a Be. 426. §-a alapján - a Be. 424. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva – a B. K. Kerületi Bíróság 2.B.XII.1101/2010/18. számú ítéletét és az F. Törvényszék 20.Bf.XII.7466/2012/9. számú ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [27] A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. §-ának (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel mellőzheti.

Budapest, 2014. március 18.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő

„C” változat

KÚRIA

v é g z é s e

Az ügy száma: Bfv.I.82/2014/6.szám

A határozat szintje: felülvizsgálat

Az eljárás formája: tanácsülés

Az eljárás helye: Budapest

Az ülés napja: 2014. március 18.

Az ügy tárgya: garázdaság büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): V. G. L. I. rendű

A felülbírálni indítványozott határozat száma és kelte a bíróság feltüntetésével:

első fok: B. K. Kerületi Bíróság (.....) szám, ítélet, 2012. január 19.

másodfok: F. Törvényszék (.....) szám ítélet, 2012. szeptember 20.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű terhelt és védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

A Kúria a B. K. Kerületi Bíróság (.....) számú, valamint az F. Törvényszék (.....) számú ítéletét a V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

- [1] A B. K. Kerületi Bíróság a 2012. január 19-én kihirdetett (.....) számú ítéletében V. G. L. I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság büntetésében [1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], két rendbeli testi sértés büntetésében, melyből egy eset kísérlet [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], lopás vétségében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat d) pont]. Ezért öt halmazati büntetésül tíz hónap börtönbüntetésre és nyolcvanezer forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. A bíróság rendelkezett a járulékos kérdésekről is.
- [2] A másodfokon eljáró F. Törvényszék a 2012. szeptember 20-án jogerőre emelkedett (.....) számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a vagyon elleni cselekményét tulajdon elleni szabálysértésnek [Sztv. 177. § (1) bekezdés b) pont] minősítette,

- és emiatt az eljárást megszüntette; a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét kettő évre mérsékelte; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] A jogerős ügydöntő határozat ellen V. G. L. I. rendű terhelt és védője a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára alapított – részletesen indokolt – felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, amelyben a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [4] Az indítvány előterjesztői szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy ítélete felülbírálatra alkalmatlan volt, ám ezt a másodfokú bíróság nem észlelte. Mindemellett a másodfokon eljáró bíróság is csupán felületesen indokolta meg döntését. Anyagi jogszabálysértést valósított meg a jogerős határozatot hozó bíróság, amikor nem értékelte az I. rendű terhelt javára a jogos védelmet, mint büntethetőséget kizáró okot. Az indítványban kifejtettek szerint a garázsban történt jogtalan támadással szembeni jogos védelemben cselekvésre hivatkozó jogi védekezést mind az elsőfokú, mint pedig – azzal egyetértően – a másodfokú bíróság azzal az érveléssel vetette el, hogy az irányadó tényállás szerint V. G. L. kezdeményezte a vitás helyzet kialakulását. Ő mért elsőként a III. rendű terhelt torkára ütést, amellyel a jogtalanság talajára helyezte önmagát. Maga provokálta ki a garázsában történő megverését, ám ez a megállapítás nem felel meg az objektív valóságnak. Hivatkoztak a térfelügyelő biztonsági ipari kamerák – részben rongálással történt – elmozdítására, amely az I. rendű terhelt tulajdonjogát sértő bűncselekmény, ennek érdekében az ingatlanába is behatoltak. A kamerák elleni erőszakos beavatkozás célja az eltervezett, majd nagyon rövid időn belül végrehajtott bántalmazás képeken rögzítésének megghiúsítása volt. Ez pedig azt bizonyítja, hogy az aktuális összetűzés kezdeményezői id. P. Z. II. rendű és ifj. P. Z. III. rendű terheltek voltak.
- [5] Az események valóságos sorrendje – az idegen dolog elleni erőszak – már jogsértő, az I. rendű terhelt ingatlanára védelmére telepített két ipari kamera funkciójának - oda jogtalan behatolással - részben rongálással járó erőszakos megváltoztatása volt.
- [6] A II. és III. rendű terheltek cselekményükkel a jogos védekezés passzív eszközeit sértő bűncselekményt követtek el.
- [7] Az indítványozók kifogásolták, hogy a terheltnek felrótt vagyon elleni bűncselekményt a másodfokú bíróság tulajdon elleni szabálysértésnek minősítette, és az eljárást megszüntette, mert ezáltal kizárta annak lehetőségét, hogy V. G. L. I. rendű terhelt ártatlanságát bebizonyítsa. A szabálysértés miatti felelősségre-vonást csak az elévülést eredményező időmúlás zárta ki, ami jogsértő.
- [8] Az indítvány egyebekben a bizonyítékokat elemezve kívánja kétségessé tenni azok bizonyító erejét, és az ezzel kapcsolatos bírói értékelést.
- [9] A Legfőbb Ügyészség BF.130/2014. számú írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak ítélte, és a megtámadott határozatok V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartását indítványozta.
- [10] V. G. L. I. rendű terhelt és védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli

- észrevételében a felülvizsgálati indítványt – elsődlegesen az eljárásjog szabályainak megsértése miatt – fenntartotta. A történeti tényállás felülbírálatra alkalmatlansága miatt indítványozta a sérelmezett ítéletek hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését. Egyben a felülvizsgálati indítvány elbírálására nyilvános ülés kitűzését kérte [Be. 424. § (2) bekezdés].
- [11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsulésen bírálja el, kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt, ebben az esetben az indítványról nyilvános ülésen határoz [Be. 424. § (1) bekezdés].
- [12] A felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben alaptalan.
- [13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat.
- [14] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [15] A másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.
- [16] Az indítványnak az indokolási kötelezettség hiányára történő hivatkozása nem megalapozott.
- [17] Az indokolási kötelezettség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése – a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pont - nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból kitűnik az eljárt bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10).
- [18] Az ügydöntő határozat indokolásának kötelező tartalmi elemeit a Be. 258. § (3) bekezdése tartalmazza. Ennek keretében – a d) pontra figyelemmel – a bíróságnak a bizonyítékokat számba kell vennie, és értékelni kell. A bíróságnak be kell számolnia arról, hogy az egyes bizonyítékok közül melyeket fogadott el, és milyen okból, másokat miért vetett el, az egyes bizonyítékoknak milyen bizonyító erőt tulajdonított, majd a bizonyítékokat egymással is össze kell vetnie, számot adva, hogy a tényállást milyen bizonyítékokra alapította. Az elsőfokú bíróság ezen kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, ítéletének 5-11. oldalain részletesen értékelte és mérlegelte az egyes bizonyítékokat, ezeket egymással is összevetette.
- [19] Az indokolási kötelezettség megsértése akkor valósul meg, ha a megtámadott határozat oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, ezáltal ugyanis az érdemi felülbírálat lehetősége hiúsul meg (1/2007. BKv számú vélemény C. pont).

- [20] Mindezen túl, mind az első- mind a másodfokú bíróság – ellentétben a felülvizsgálati indítványban írtakkal – részletesen megindokolta azt is, hogy a jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok, miért nem volt megállapítható V. G. L. I. rendű terhelt javára [elsőfokú ítélet 10. oldal 3. bekezdés, másodfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdés].
- [21] A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.
- [22] A felülvizsgálati indítvány előterjesztői ezen törvényi tilalom figyelmen kívül hagyásával a történeti tényállásban nem szereplő tények értelmezésével, a II. és III. rendű terhelték feltételezett dolog elleni erőszakos tevékenységével kívánták indokolttá tenni V. G. L. I. rendű terhelt személy elleni erőszakos és a tettegességet kezdeményező magatartását, ami az indítványozók szerint a jogos védelmet, mint büntethetőséget kizáró okot megalapozottá tehetné. Erre a felülvizsgálati eljárásban – a hivatkozott törvényi tilalom miatt – nincs lehetőség, miként a bizonyítékok eltérő értékelésére, további bizonyításra, illetve ez okból a megtámadott határozat hatályon kívül helyezésére sincs mód.
- [23] A felülvizsgálati indítványnak a vagyon elleni bűncselekmény szabálysértésként való értékelését és az elévülés miatt az eljárás megszüntetését sérelmező része a törvényben kizárt. A büntetőeljárás törvény rendelkezései szerint a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) által lefolytatott felülvizsgálati eljárások szabálysértési ügyekre nem vonatkoznak, szabálysértések tekintetében rendkívüli jogorvoslatként csak perújításnak van helye [HGY.621.].
- [24] A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt – feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező – esetleges eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta.
- [25] Ilyen, a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértést nem észlelt.
- [26] Ezért a Kúria a Be. 426. §-a alapján – a Be. 424. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva – a B. K. Kerületi Bíróság 2.B.XII.1101/2010/18. számú ítéletét és az F. Törvényszék 20.Bf.XII.7466/2012/9. számú ítéletét V. G. L. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [27] A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. §-ának (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel mellőzheti.

Budapest, 2014. március 18.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő

3. számú mintahatározat

„A” változat

KÚRIA

Bhar.I.1274/2014/4. szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év december hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége és más bűncselekmények miatt dr. F. G. rendőr alezredes és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben az F. Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezését elbírálv az F. Ítéltábla Katonai Tanácsa (.....) számú ítéletét dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű vádlott vonatkozásában megváltoztatja,

dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki ellenőrzés elmulasztásának vétségében [Btk. 453. § (1) bekezdés],

ezért öt 60 (hatvan) napi tétel pénzbüntetésre ítéli,
egy napi tétel összegét 2.000 (kétezer) forintban állapítva meg.

Amennyiben a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, a kiszabott összesen 120.000 (százhuszezer) forint pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Kötelezi a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költségből 6.650 (hatezer-hatszázötven) forint megfizetésére.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és a Be. 416. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontjára alapított felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az F. Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. április 26-án kihirdetett Kb.IV.186/2010/29. számú ítéletében dr. F. G. – akkor rendőr őrnagy, jelenleg rendőr alezredes – I. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztásának vétségében [1978. évi IV. törvény 361. § (1) bek. a) pont] állapította meg, és ezért hatvan napi tétel – napi tételenként 2.500 Ft – pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy az összesen 150.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni, valamint rendelkezett a felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [2] A terhelt fellebbezése folytán másodfokon eljáró F. Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2013. április 24-én kihirdetett és aznap jogerőre is emelkedett 6.Kbf.56/2012/10. számú ítéletében dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű vádlottat az ellene a folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének vádja alól felmentette.
- [3] A másodfokú bíróság felmentő ítéletét a Kúria a 2014. év január hó 7. napján meghozott Bfv.I.1289/2013/8. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az F. Ítéltábla Katonai Tanácsát új másodfokú eljárás lefolytatására utasította.
- [4] A megismételt eljárás során az F. Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2014. június 11. napján meghozott 6.Kbf.13/2014/9. számú ítéletével dr. F. G. rendőr alezredes vádlottat a folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének vádja alól felmentette.
- [5] A másodfokú ítélet ellen az F. Fellebbviteli Főügyészség jelentett be másodfellebbezést dr. F. G. I. rendű vádlott bűnösségének ellenőrzés elmulasztása vétségében történő megállapítása és vele szemben pénzbüntetés kiszabása érdekében.
- [6] A fellebbezést fenntartó Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint az eljáró bíróságok által megállapított tényállás – ítéletszerkesztési hiba miatt – kis részben hiányos, ezért azt indokoltnak látta kiegészíteni az elsőfokú ítélet 16. oldalának negyedik bekezdésében szereplő megállapítással.
- [7] Megítélése szerint a kiegészítéssel irányadó tényállásra tekintettel az F. Ítéltábla tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a házi őrizetről felfektetett mappák ellenőrzése csupán az alparancsnokok kötelezettsége volt és ez dr. F. G. vádlottat nem terhelte, és tévedett akkor is, amikor úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által felhívott szabályzatok a vádlott ellenőrzési tevékenységével kapcsolatban nem voltak jelentősek, és nem álltak összefüggésben a házi őrizetbe helyezett személy szökésével sem.
- [8] Kifejtette, hogy miután a vádlott rendszeresen ellenőrizte a járőrök beszámoltatását tartalmazó könyveket, ennek során ismertté vált előtte, hogy az általa áttekintett esetek közül a járőrök a házi őrizetben lévő személyek ellenőrzésének végrehajtásáról legalább 26 alkalommal egyáltalán nem számoltak be, ezért ellenőrzési kötelezettségének akkor tett volna eleget, ha folyamatosan figyelemmel kíséri M. R.-nek az általa a bírósági határozathoz képest szigorúbban meghatározott ellenőrzésével kapcsolatos adatokat.
- [9] Arra utalva, hogy mivel a vádlott az M. R. házi őrizetének ellenőrzésére vonatkozó dokumentumokat egyetlen alkalommal sem vizsgálta, elmulasztotta alárendeltjei szolgálata teljesítésének ellenőrzését és ezzel folyamatosan megszegte előjárói kötelezettségét, kifejtette, hogy ez a mulasztás eredményezte

- M. R. házi őrizetét folyamatosan ritkuló esetben történő ellenőrzését, M. R. pedig a házi őrizet ellenőrzésének ilyen tartalmú ritkulását kihasználva szökött meg.
- [10] Megítélése szerint ez a tény, valamint az, hogy M. R. kézre kerítésének elrendelésére az ellenőrzés hiányos volta miatt késedelemmel került sor, a szolgálatra jelentős hátránnyal járt, így a másodfokú bíróság tévedett, amikor a vádlott bűnösségét nem állapította meg ellenőrzés elmulasztása vétségében.
- [11] Érvelése szerint dr. F. G. I. rendű vádlott cselekményének jogi minősítését nem érinti az, hogy az eljáró bíróságok ezt az eredményt nem rótták az ügy többi vádlottjának terhére.
- [12] Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria az F. Ítélet tábla Katonai Tanácsának másodfellebbezéssel megtámadott ítéletét változtassa meg, dr. F. G. I. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 453. § (1) bekezdésében meghatározott, folytatólagosan elkövetett ellenőrzés elmulasztása vétségében, és ezért őt ítélje pénzbüntetésre (BF.1351/2014.).
- [13] A Kúria az ügyészi másodfellebbezés elbírálására a Be. 391. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen a Legfőbb Ügyészség képviselője a fellebbezést és indítványát változatlan tartalommal fenntartotta, míg a vádlott védője a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [14] A Kúria, mint harmadfokú bíróság az elsőfokú és az ügyészi másodfellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül.
- [15] Ennek során megállapította, hogy mind az első, mind a másodfokon eljáró bíróság betartotta az eljárási törvény rendelkezéseit.
- [16] A másodfokú bíróság a megismételt másodfokú eljárást a Kúria Bfv.I.1289/2013/8. számú, hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatásnak megfelelően folytatta le.
- [17] A másodfokú bíróság az első fokon eljáró katonai tanács által megállapított tényállást – az időközben a vádlott szolgálati beosztására és előmenetelére vonatkozó szükségszerű kiegészítésekkel - megalapozottnak találta és az eljárásban irányadónak tekintette.
- [18] A Kúria ezt a tényállást ugyan túlnyomórészt ugyancsak megalapozottnak találta; azt azonban a Be. 388. § (2) bekezdésére figyelemmel – az iratok alapján – az alábbiakkal egészíti ki:
- [19] A házi őrizetben lévő M. R. terhelt a feleségével együtt észlelte, hogy a kényszerintézkedés rendőri ellenőrzése rendszertelenné vált, napokon keresztül nem is történt meg; erre többször M. R. hívta fel a felesége figyelmét. M. R.-né január 16-án reggel észlelte, hogy férje nincs otthon, ezért egész nap várta a rendőröket, hogy ezt velük közölje, de csak másnap jelentek meg a rendőrök a lakásban (M. R.-né tanúvallomása, elsőfokú ítélet 13. oldal utolsó - 14. oldal első bekezdése).
- [20] Emellett következetes gyakorlatának megfelelően a Kúria a tényállás részének tekinti azokat a tényeket is, amelyeket - helytelen ítéletszerkesztés miatt – az eljáró bíróság nem az ítélet tényállási, hanem az indokolás más részében rögzített.
- [21] Így – a Legfőbb Ügyészség erre vonatkozó indítványával - a tényállás részének

- tekinti az elsőfokú ítélet 16. oldal negyedik bekezdésében rögzített következő tényeket is:
- [22] „Az M. R. házi őrizetes ellenőrzése 2008. szeptember 19. napjától 2010. január 19. napjáig tartó időszakban fokozatosan elhanyagolódott. A járőrök az első időszakban még eleget tettek az I. rendű vádlott külön utasításának és többször napi négy alkalommal is ellenőrizték M. R.-t. Az ellenőrzések napi száma azonban fokozatosan csökkent, majd végül teljesen elmaradt, és így teljes napok estek ki az ellenőrzésből, többször egymást követően is. A házi őrizetes szökését megelőzően az utolsó ellenőrzésre 2010. január 13-án került sor, ezt követően január 17-én reggelig az ellenőrzés hiányzik.”
 - [23] Ezzel a tényállás teljes, és miután iratellenes megállapítást, téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, azt a Kúria megalapozottnak és eljárásában irányadónak tekintette.
 - [24] A tényállás alapján – tévesen – vont le azt a következtetést az elsőfokú bíróság, hogy dr. F. G. I. rendű vádlott ugyan észlelte a beszámoltatás és a házi őrizet ellenőrzésének hiányosságait, azonban azt hallgatólagosan tudomásul vette és szándékosan mulasztotta el az alárendeltjeinek felelősségre vonásához szükséges intézkedéseket.
 - [25] Az ítélet tábla ugyanakkor helytállóan következtetett – a fentiekkel ellentétesen - arra, miszerint nem merült fel olyan bizonyíték, amely azt támasztotta volna alá, hogy a vádlott előjárói kötelezettségének megszegésével szándékosan mulasztotta el a fegyelemsértést, illetve bűncselekményt elkövető alárendeltjei felelősségre vonása érdekében a szükséges intézkedések megtételét.
 - [26] Azonban a vádlott megszegte az elsőfokú ítéletben felsorolt, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben, a Rendőrség Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendeletben, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatáról szóló 22/1997. ORFK utasításban és a házi őrizettel kapcsolatban a rendőrségre háruló feladatok végrehajtására kiadott 6/2008. (OT.5.) ORFK utasításban a rendőrkapitányságok közrendvédelmi osztályvezetői részére meghatározott rendelkezéseket, valamint a munkaköri leírásában rögzített és ugyancsak az elsőfokú ítéletben részletezett köteleit, illetve azok betartását elmulasztotta.
 - [27] Miután M. R. a házi őrizetből megszökött, mégpedig olyan körülmények között, hogy a szökés időpontja előtti két héten belül nyolc napon keresztül a házi őrizet ellenőrzése egyáltalán nem történt meg, ezen belül a szökése napját megelőző két napon és a szökése napján sem, vizsgálni kellett azt is, hogy a vádlott a számára előírt ellenőrzési kötelezettségeket miként teljesítette.
 - [28] Ahogy azt a módosított vád és az irányadó tényállás is tartalmazza, a járőrök beszámoltatását tartalmazó könyveket dr. F. G. I. rendű vádlott ugyan folyamatosan figyelemmel kísérte, azonban magáról a házi őrizet ellenőrzéséről nyitott mappát egyetlen alkalommal sem ellenőrizte.
 - [29] Az ellenőrzés során észlelt mulasztás vagy hiányosság feltárása esetén az előjáró köteles annak felszámolása, a szolgálati rend helyreállítása érdekében intézkedni, mégpedig azt megelőzően, mielőtt a mulasztás vagy hiányosság súlyosabb következményekre vezetne.
 - [30] Ennek jelentőségét tükrözi az, hogy az ellenőrzés elmulasztását az előjárói

- intézkedés elmulasztásától elkülönülten, önálló bűncselekményként rendeli büntetni a büntető anyagi jog, így az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény is a 362. §-ában.
- [31] A 362. § (1) bekezdése szerint az, aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, elköveti az ellenőrzés elmulasztásának vétségét.
- [32] Amennyiben pedig ez a hátrány különösen nagy, és nem csupán veszélyként jelentkezik, de mint eredmény be is következik, a minősített eset megállapításának lehet helye.
- [33] A bűncselekményt az az előjáró is megvalósítja, aki ellenőrzési kötelezettségét nem a szabályzatokban, illetve utasításokban foglaltaknak megfelelően látja el; azaz a bűnösség megállapítását a hiányos, felületes vagy hanyag ellenőrzés is megalapozhatja.
- [34] A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 101. § (1) bekezdése szerint az előjáró
- [35] a) szervezi, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezeti egységek és beosztottai munkáját, biztosítja a munka feltételeit, figyelembe véve és mérlegelve alárendeltjei javaslatait,
- [36] b) megfelelően dokumentálja ellenőrzéseit, és az ellenőrzés eredményétől függően a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére, illetve a felelős személyének megállapítására és felelősségének érvényesítésére a szükséges intézkedéseket megteszi,
- [37] e) alárendeltjeitől megköveteli az Alkotmány, a jogszabályok, a szolgálati tevékenységet szabályozó egyéb rendelkezések betartását; gondoskodik szakismeretük fejlesztéséről, átadja a rendőri munkában szerzett tapasztalatait.
- [38] A rendelet 101. § (3) bekezdése pedig előírja, hogy az előjáró a kiadott parancsok végrehajtását ellenőrzi.
- [39] Márpedig – szemben az ítéletábla által megállapítottakkal és a védő álláspontjával, ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség által helytállóan kifejtetteknek megfelelően – dr. F. G. vádlottnak osztályvezetőként a hivatkozott 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 101. § (1) bekezdés a)-b) és e) pontjában, valamint a (3) bekezdésében írtak, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. ORFK utasítás 93-99. és 114-116. pontjai, a 6/2008. (OT 5.) ORFK utasítás 11. b) pontjában írtak, valamint a munkaköri leírása 3. oldalának g) pontjában írtak alapján folyamatosan figyelemmel kellett volna kísérsenie az M. R. házi őrizetével kapcsolatos ellenőrzési mappa adatait.
- [40] Ez a kötelezettsége – szemben az ítéletábla és a védő álláspontjával - nem merülhetett ki az alparancsnokok beszámoltatásával; ahhoz, hogy azok járőrökkel kapcsolatos tevékenységét ellenőrizni tudja, azaz tisztában legyen azzal, hogy az alparancsnokok saját ellenőrzési kötelességüket maradéktalanul teljesítették-e, meg kellett volna tekintenie a járőrök által vezetett ellenőrzési füzeteket is.
- [41] Ezt nem pótolta a vádlottnak az az intézkedése, amellyel a bíróság által előírt napi háromszori ellenőrzés helyett napi négyszeri ellenőrzést írt elő, ráadásul – szemben a védő által kifejtettekkel – akkor, ha többszöri ellenőrzést írt elő,

- kötelessége lett volna az általa előírtak ellenőrzése is.
- [42] Miután ennek nem tett eleget, alárendeltjei szolgálatának teljesítésére vonatkozó ellenőrzési kötelezettségét folyamatosan megszegte.
- [43] Miután a tényállás eredményt is tartalmaz, vizsgálni kellett, hogy a szolgálatra jelentős hátrány vagy annak veszélye bekövetkezett-e, ahogy azt is, hogy ez okozati összefüggésben állt-e az elkövető mulasztásával.
- [44] A katonai ítélkezés körében kialakult töretlen bírói gyakorlat szerint jelentős a szolgálatra a hátrány, ha az a cél, amelynek érdekében az adott szolgálati formát létrehozták, vagy a konkrét szolgálatot megszervezték, meghiúsult. Az ítélkezési gyakorlat ilyenek tekinti többek között azt, ha a fogvatartott (örizetben lévő) személy megszökött.
- [45] Így az, hogy a házi őrizetben lévő személy megszökött, nem vitásan ilyen jelentős hátránynak minősül. Emellett ugyanilyen súlyú hátrányt jelentett a szolgálatra az is, hogy M. R. szökését az ellenőrzésre hivatott rendőrök csak egy nap késedelemmel észlelték, így elfogása iránt is csak késedelmesen intézkedhettek.
- [46] Emellett fennállt a vádlotti mulasztás és a jelentős hátrány bekövetkezése között az ok-okozati összefüggés is.
- [47] Kellő ellenőrzés mellett ugyanis a vádlott észlelte volna a házi őrizet ellenőrzése kapcsán a mulasztásokat, megtette volna a szükséges intézkedéseket, és még abban az esetben is, ha a dr. F. G. által elrendelt napi négyszeri ellenőrzés ellenére M. R. megszökök, nyilvánvalóan nem egy napi késedelemmel került volna sor az elfogása iránti intézkedés megtételére. Emellett az irányadó tényállásra figyelemmel az a következtetés is megalapozott, hogy M. R.-ben a szökési szándékot legalábbis megerősítették az ellenőrzés általa észlelt hiányosságai.
- [48] Emellett a mulasztó nem az eredmény közvetlen okozásáért, hanem annak a meg nem akadályozásáért felel.
- [49] A cselekmény azonban nem jelentett különösen nagy hátrányt a szolgálatra, illetve a fegyelemre, különös tekintettel arra, hogy M. R. elfogására végül – bár jelentős késedelemmel - sor került.
- [50] Az pedig, hogy az ügy további terheltjeire nézve első fokon jogerőre emelkedett ítéletében a törvényszék nem állapította meg a terhükre rótt szolgálatban kötelességszegés bűncselekménye kapcsán a jelentős hátrány veszélyét, az ítéletábra álláspontjával szemben nem bír jelentőséggel a dr. F. G. I. vádlott által elkövetett cselekmény minősítése során; az nem akadályozza az ő cselekménye törvényes minősítésének.
- [51] Ezért a Kúria a másodfokú ítéletet a Be. 398. § (1) bekezdése alapján megváltoztatva dr. F. G. I. r. vádlott bűnösségét megállapította az ellenőrzés elmulasztásának vétségében, amit a vádlott folytatólagosan követett el.
- [52] A Btk. - a 2012. július 1. napjától hatályos 2012. évi C. törvény – 2. § (1) bekezdése szerint a bűncselekményt az elkövetésekor hatályos büntetőtörvény szerint kell elbírálni, azonban a (2) bekezdés szerint akkor, ha az elbíráláskor hatályos új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy enyhébben bírálendő el, az új törvényt kell alkalmazni.
- [53] Mind az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény 362. § (1) bekezdése, mind a Btk.

453. §-a szerint az, aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [54] A büntetendőség köre, a büntetési nem, illetve annak mértéke az új törvény hatályba lépésével tehát nem változott.
- [55] Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés d) pontja szerint szabadságvesztés helyett pénzbüntetés is kiszabható volt, és erre lehetőséget biztosít a Btk. 33. § (4) bekezdése szerint is.
- [56] Azonban az 1978. évi IV. törvény 51. § (3) bekezdése szerint a pénzbüntetés legkisebb mértéke harminc, legnagyobb mértéke ötszáznegyven napi tétel volt, azonban az egy napi tétel összegét legalább kétezer-öt száz és legfeljebb kétszázezer forintban kellett meghatározni, míg a Btk. 50. § (3) bekezdése szerint ugyan a pénzbüntetés mértéke nem változott, azonban az egy napi tétel összege igen: az legalább ezer és legfeljebb ötszázezer forint; azaz az egy napi tétel összegének alsó határa jelentősen csökkent.
- [57] Ezért a Be. 398. § (2) bekezdése alapján a törvénynek megfelelő határozatot hozva a Kúria a vádlott cselekményét a Btk. szabályai szerint bírálta el, azt a 453. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés elmulasztása vétségének minősítve, amit a 6. § (2) bekezdésére figyelemmel a vádlott folytatólagosan követett el, és vele szemben büntetést szabott ki.
- [58] A büntetés kiszabása során figyelemmel volt a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által feltárt, a büntetés kiszabása során irányadó körülményekre, ezen belül nagyobb súlyt tulajdonított az enyhítő körülmények között az igen jelentős időmúlásnak.
- [59] Ennek alapján vele szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetést szabott ki, annak mértékét az 50. § (1) bekezdésére is tekintettel a (3) bekezdés alapján állapítva meg; az utóbbi rendelkezésen alapul az egy napi tétel összege is.
- [60] Az 51. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel rendelkezett a pénzbüntetés átváltoztatásáról is, ha azt a vádlott nem fizetné meg.
- [61] A bűnösnek talált vádlottat a Be. 338. § (1) és (2) bekezdése alapján kötelezte a cselekménye kapcsán – és figyelemmel a Be. 403. § (5) bekezdésére nem a hatályon kívül helyezés folytán - felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [62] Egyebekben a másodfokú határozatot helybenhagyta.
- [63] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, ellene a Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján történő felülvizsgálati indítvány benyújtását a Be. 416. § (4) bekezdésének a) pontja zárja ki.

Budapest, 2014. december 2.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Csere Katalin s. k. bíró

Az F. Ítéletábra Katonai Tanácsának (.....) számú ítélete a Kúria Bhar.I.1274/2014/4. számú ítéletében írt változtatással 2014. december 2. napjával kezdődő hatállyal jogerős

és végrehajtható.

Dr. Mészár Róza s. k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

AIné írnok

„B” változat

A KÚRIA

í t é l e t e

Az ügy száma: Bhar.I.1274/2014/4. szám

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az eljárás helye: Budapest

Az ülés napja: 2014. december 12.

Az indítvány iránya: a terhelt terhére

A folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége és más bűncselekmények miatt dr. F. G. rendőr alezredes és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben az F. Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezését elbírálva az F. Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.13/2014/9. számú ítéletét dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű vádlott vonatkozásában megváltoztatja,

dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki ellenőrzés elmulasztásának vétségében [Btk. 453. § (1) bekezdés],

ezért öt 60 (hatvan) napi tétel pénzbüntetésre ítéli,
egy napi tétel összegét 2.000 (kétezer) forintban állapítva meg.

Amennyiben a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, a kiszabott összesen 120.000 (százhuszezer) forint pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Kötelezi a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költségből 6.650 (hatezer-hatszázötven) forint megfizetésére.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és a Be. 416. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontjára alapított felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az F. Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. április 26-án kihirdetett Kb.IV.186/2010/29. számú ítéletében dr. F. G. – akkor rendőr őrnagy, jelenleg rendőr alezredes – I. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztásának vétségében [1978. évi IV. törvény 361. § (1) bek. a) pont] állapította meg, és ezért hatvan napi tétel - napi tételenként 2.500 Ft - pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy az összesen 150.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni, valamint rendelkezett a felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [2] A terhelt fellebbezése folytán másodfokon eljáró F. Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2013. április 24-én kihirdetett és aznap jogerőre is emelkedett 6.Kbf.56/2012/10. számú ítéletében dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű vádlottat az ellene a folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének vádjá alól felmentette.
- [3] A másodfokú bíróság felmentő ítéletét a Kúria a 2014. év január hó 7. napján meghozott Bfv.I.1289/2013/8. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az F. Ítéltábla Katonai Tanácsát új másodfokú eljárás lefolytatására utasította.
- [4] A megismételt eljárás során az F. Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2014. június 11. napján meghozott 6.Kbf.13/2014/9. számú ítéletével dr. F. G. rendőr alezredes vádlottat a folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének vádjá alól felmentette.
- [5] A másodfokú ítélet ellen az F. Fellebbviteli Főügyészség jelentett be másodfellebbezést dr. F. G. I. rendű vádlott bűnösségének ellenőrzés elmulasztása vétségében történő megállapítása és vele szemben pénzbüntetés kiszabása érdekében.
- [6] A fellebbezést fenntartó Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint az eljáró bíróságok által megállapított tényállás – ítéletszerkesztési hiba miatt – kis részben hiányos, ezért azt indokoltnak látta kiegészíteni az elsőfokú ítélet 16. oldalának negyedik bekezdésében szereplő megállapítással.
- [7] Megítélése szerint a kiegészítéssel irányadó tényállásra tekintettel az F. Ítéltábla tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a házi őrizetről felfektetett mappák ellenőrzése csupán az alparancsnokok kötelezettsége volt és ez dr. F. G. vádlottat nem terhelte, és tévedett akkor is, amikor úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által felhívott szabályzatok a vádlott ellenőrzési tevékenységével kapcsolatban nem voltak jelentősek, és nem álltak összefüggésben a házi őrizetbe helyezett személy szökésével sem.
- [8] Kifejtette, hogy miután a vádlott rendszeresen ellenőrizte a járőrök beszámoltatását tartalmazó könyveket, ennek során ismertté vált előtte, hogy az általa áttekintett esetek közül a járőrök a házi őrizetben lévő személyek ellenőrzésének végrehajtásáról legalább 26 alkalommal egyáltalán nem számoltak be, ezért ellenőrzési kötelezettségének akkor tett volna eleget, ha folyamatosan figyelemmel kíséri M. R.-nek az általa a bírósági határozathoz képest szigorúbban meghatározott ellenőrzésével kapcsolatos adatokat.
- [9] Arra utalva, hogy mivel a vádlott az M. R. házi őrizetének ellenőrzésére vonatkozó dokumentumokat egyetlen alkalommal sem vizsgálta, elmulasztotta alárendeltjei szolgálata teljesítésének ellenőrzését és ezzel folyamatosan megszegte előjárói kötelezettségét, kifejtette, hogy ez a mulasztás eredményezte

- M. R. házi őrizetét folyamatosan ritkuló esetben történő ellenőrzését, M. R. pedig a házi őrizet ellenőrzésének ilyen tartalmú ritkulását kihasználva szökött meg.
- [10] Megítélése szerint ez a tény, valamint az, hogy M. R. kézre kerítésének elrendelésére az ellenőrzés hiányos volta miatt késedelemmel került sor, a szolgálatra jelentős hátránnyal járt, így a másodfokú bíróság tévedett, amikor a vádlott bűnösségét nem állapította meg ellenőrzés elmulasztása vétségében.
- [11] Érvelése szerint dr. F. G. I. rendű vádlott cselekményének jogi minősítését nem érinti az, hogy az eljáró bíróságok ezt az eredményt nem rótták az ügy többi vádlottjának terhére.
- [12] Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria az F. Ítélet tábla Katonai Tanácsának másodfellebbezéssel megtámadott ítéletét változtassa meg, dr. F. G. I. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 453. § (1) bekezdésében meghatározott, folytatólagosan elkövetett ellenőrzés elmulasztása vétségében, és ezért őt ítélje pénzbüntetésre (BF.1351/2014.).
- [13] A Kúria az ügyészi másodfellebbezés elbírálására a Be. 391. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen a Legfőbb Ügyészség képviselője a fellebbezést és indítványát változatlan tartalommal fenntartotta, míg a vádlott védője a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [14] A Kúria, mint harmadfokú bíróság az elsőfokú és az ügyészi másodfellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül.
- [15] Ennek során megállapította, hogy mind az első, mind a másodfokon eljáró bíróság betartotta az eljárási törvény rendelkezéseit.
- [16] A másodfokú bíróság a megismételt másodfokú eljárást a Kúria Bfv.I.1289/2013/8. számú, hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatásnak megfelelően folytatta le.
- [17] A másodfokú bíróság az első fokon eljáró katonai tanács által megállapított tényállást – az időközben a vádlott szolgálati beosztására és előmenetelére vonatkozó szükségszerű kiegészítésekkel - megalapozottnak találta és az eljárásban irányadónak tekintette.
- [18] A Kúria ezt a tényállást ugyan túlnyomórészt ugyancsak megalapozottnak találta; azt azonban a Be. 388. § (2) bekezdésére figyelemmel – az iratok alapján – az alábbiakkal egészíti ki:
- [19] A házi őrizetben lévő M. R. terhelt a feleségével együtt észlelte, hogy a kényszerintézkedés rendőri ellenőrzése rendszertelenné vált, napokon keresztül nem is történt meg; erre többször M. R. hívta fel a felesége figyelmét. M. R.-né január 16-án reggel észlelte, hogy férje nincs otthon, ezért egész nap várta a rendőröket, hogy ezt velük közölje, de csak másnap jelentek meg a rendőrök a lakásban (M. R.-né tanúvallomása, elsőfokú ítélet 13. oldal utolsó - 14. oldal első bekezdése).
- [20] Emellett következetes gyakorlatának megfelelően a Kúria a tényállás részének tekinti azokat a tényeket is, amelyeket - helytelen ítéletszerkesztés miatt – az eljáró bíróság nem az ítélet tényállási, hanem az indokolás más részében rögzített.
- [21] Így – a Legfőbb Ügyészség erre vonatkozó indítványával - a tényállás részének

- tekinti az elsőfokú ítélet 16. oldal negyedik bekezdésében rögzített következő tényeket is:
- [22] „Az M. R. házi őrizetes ellenőrzése 2008. szeptember 19. napjától 2010. január 19. napjáig tartó időszakban fokozatosan elhanyagolódott. A járőrök az első időszakban még eleget tettek az I. rendű vádlott külön utasításának és többször napi négy alkalommal is ellenőrizték M. R.-t. Az ellenőrzések napi száma azonban fokozatosan csökkent, majd végül teljesen elmaradt, és így teljes napok estek ki az ellenőrzésből, többször egymást követően is. A házi őrizetes szökését megelőzően az utolsó ellenőrzésre 2010. január 13-án került sor, ezt követően január 17-én reggelig az ellenőrzés hiányzik.”
 - [23] Ezzel a tényállás teljes, és miután iratellenes megállapítást, téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, azt a Kúria megalapozottnak és eljárásában irányadónak tekintette.
 - [24] A tényállás alapján – tévesen – vont le azt a következtetést az elsőfokú bíróság, hogy dr. F. G. I. rendű vádlott ugyan észlelte a beszámoltatás és a házi őrizet ellenőrzésének hiányosságait, azonban azt hallgatólagosan tudomásul vette és szándékosan mulasztotta el az alárendeltjeinek felelősségre vonásához szükséges intézkedéseket.
 - [25] Az ítéletábra ugyanakkor helytállóan következtetett – a fentiekkel ellentétesen – arra, miszerint nem merült fel olyan bizonyíték, amely azt támasztotta volna alá, hogy a vádlott előjárói kötelezettségének megszegésével szándékosan mulasztotta el a fegyelemsértést, illetve bűncselekményt elkövető alárendeltjei felelősségre vonása érdekében a szükséges intézkedések megtételét.
 - [26] Azonban a vádlott megszegte az elsőfokú ítéletben felsorolt, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendeletben, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatáról szóló 22/1997. ORFK utasításban és a házi őrizettel kapcsolatban a rendőrségre háruló feladatok végrehajtására kiadott 6/2008. (OT.5.) ORFK utasításban a rendőrkapitányságok közrendvédelmi osztályvezetői részére meghatározott rendelkezéseket, valamint a munkaköri leírásában rögzített és ugyancsak az elsőfokú ítéletben részletezett kötelmeit, illetve azok betartását elmulasztotta.
 - [27] Miután M. R. a házi őrizetből megszökött, mégpedig olyan körülmények között, hogy a szökés időpontja előtti két héten belül nyolc napon keresztül a házi őrizet ellenőrzése egyáltalán nem történt meg, ezen belül a szökése napját megelőző két napon és a szökése napján sem, vizsgálni kellett azt is, hogy a vádlott a számára előírt ellenőrzési kötelezettségeket miként teljesítette.
 - [28] Ahogy azt a módosított vád és az irányadó tényállás is tartalmazza, a járőrök beszámoltatását tartalmazó könyveket dr. F. G. I. rendű vádlott ugyan folyamatosan figyelemmel kísérte, azonban magáról a házi őrizet ellenőrzéséről nyitott mappát egyetlen alkalommal sem ellenőrizte.
 - [29] Az ellenőrzés során észlelt mulasztás vagy hiányosság feltárása esetén az előjáró köteles annak felszámolása, a szolgálati rend helyreállítása érdekében intézkedni, mégpedig azt megelőzően, mielőtt a mulasztás vagy hiányosság súlyosabb következményekre vezetne.
 - [30] Ennek jelentőségét tükrözi az, hogy az ellenőrzés elmulasztását az előjárói

- intézkedés elmulasztásától elkülönülten, önálló bűncselekményként rendeli büntetni a büntető anyagi jog, így az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény is a 362. §-ában.
- [31] A 362. § (1) bekezdése szerint az, aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, elköveti az ellenőrzés elmulasztásának vétségét.
- [32] Amennyiben pedig ez a hátrány különösen nagy, és nem csupán veszélyként jelentkezik, de mint eredmény be is következik, a minősített eset megállapításának lehet helye.
- [33] A bűncselekményt az az előjáró is megvalósítja, aki ellenőrzési kötelezettségét nem a szabályzatokban, illetve utasításokban foglaltaknak megfelelően látja el; azaz a bűnösség megállapítását a hiányos, felületes vagy hanyag ellenőrzés is megalapozhatja.
- [34] A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 101. § (1) bekezdése szerint az előjáró
- [35] a) szervezi, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezeti egységek és beosztottai munkáját, biztosítja a munka feltételeit, figyelembe véve és mérlegelve alárendeltjei javaslatait,
- [36] b) megfelelően dokumentálja ellenőrzéseit, és az ellenőrzés eredményétől függően a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére, illetve a felelős személyének megállapítására és felelősségének érvényesítésére a szükséges intézkedéseket megteszi,
- [37] e) alárendeltjeitől megköveteli az Alkotmány, a jogszabályok, a szolgálati tevékenységet szabályozó egyéb rendelkezések betartását; gondoskodik szakismeretük fejlesztéséről, átadja a rendőri munkában szerzett tapasztalatait,
- [38] a rendelet 101. § (3) bekezdése pedig előírja, hogy az előjáró a kiadott parancsok végrehajtását ellenőrzi.
- [39] Márpedig – szemben az ítéletábla által megállapítottakkal és a védő álláspontjával, ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség által helytállóan kifejtetteknek megfelelően – dr. F. G. vádlottnak osztályvezetőként a hivatkozott 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 101. § (1) bekezdés a)-b) és e) pontjában, valamint a (3) bekezdésében írtak, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. ORFK utasítás 93-99. és 114-116. pontjai, a 6/2008. (OT 5.) ORFK utasítás 11. b) pontjában írtak, valamint a munkaköri leírása 3. oldalának g) pontjában írtak alapján folyamatosan figyelemmel kellett volna kísérenie az M. R. házi őrizetével kapcsolatos ellenőrzési mappa adatait.
- [40] Ez a kötelezettsége – szemben az ítéletábla és a védő álláspontjával – nem merülhetett ki az alparancsnokok beszámoltatásával; ahhoz, hogy azok járőrökkel kapcsolatos tevékenységét ellenőrizni tudja, azaz tisztában legyen azzal, hogy az alparancsnokok saját ellenőrzési kötelességüket maradéktalanul teljesítették-e, meg kellett volna tekintenie a járőrök által vezetett ellenőrzési füzeteket is.
- [41] Ezt nem pótolta a vádlottnak az az intézkedése, amellyel a bíróság által előírt napi háromszori ellenőrzés helyett napi négyszeri ellenőrzést írt elő, ráadásul – szemben a védő által kifejtettekkel – akkor, ha többszöri ellenőrzést írt elő,

- kötelessége lett volna az általa előírtak ellenőrzése is.
- [42] Miután ennek nem tett eleget, alárendeltjei szolgálatának teljesítésére vonatkozó ellenőrzési kötelezettségét folyamatosan megszegte.
- [43] Miután a tényállás eredményt is tartalmaz, vizsgálni kellett, hogy a szolgálatra jelentős hátrány vagy annak veszélye bekövetkezett-e, ahogy azt is, hogy ez okozati összefüggésben állt-e az elkövető mulasztásával.
- [44] A katonai ítélkezés körében kialakult töretlen bírói gyakorlat szerint jelentős a szolgálatra a hátrány, ha az a cél, amelynek érdekében az adott szolgálati formát létrehozták, vagy a konkrét szolgálatot megszervezték, meghiúsult. Az ítélkezési gyakorlat ilyenek tekinti többek között azt, ha a fogvatartott (örizetben lévő) személy megszökött.
- [45] Így az, hogy a házi őrizetben lévő személy megszökött, nem vitásan ilyen jelentős hátránynak minősül. Emellett ugyanilyen súlyú hátrányt jelentett a szolgálatra az is, hogy M. R. szökését az ellenőrzésre hivatott rendőrök csak egy nap késedelemmel észlelték, így elfogása iránt is csak késedelmesen intézkedhettek.
- [46] Emellett fennállt a vádlotti mulasztás és a jelentős hátrány bekövetkezése között az ok-okozati összefüggés is.
- [47] Kellő ellenőrzés mellett ugyanis a vádlott észlelte volna a házi őrizet ellenőrzése kapcsán a mulasztásokat, megtette volna a szükséges intézkedéseket, és még abban az esetben is, ha a dr. F. G. által elrendelt napi négyszeri ellenőrzés ellenére M. R. megszökik, nyilvánvalóan nem egy napi késedelemmel került volna sor az elfogása iránti intézkedés megtételére. Emellett az irányadó tényállásra figyelemmel az a következtetés is megalapozott, hogy M. R.-ben a szökési szándékot legalábbis megerősítették az ellenőrzés általa észlelt hiányosságai.
- [48] Emellett a mulasztó nem az eredmény közvetlen okozásáért, hanem annak a meg nem akadályozásáért felel.
- [49] A cselekmény azonban nem jelentett különösen nagy hátrányt a szolgálatra, illetve a fegyelemre, különös tekintettel arra, hogy M. R. elfogására végül – bár jelentős késedelemmel - sor került.
- [50] Az pedig, hogy az ügy további terheltjeire nézve első fokon jogerőre emelkedett ítéletében a törvényszék nem állapította meg a terhükre rótt szolgálatban köteleességszegés bűncselekménye kapcsán a jelentős hátrány veszélyét, az ítéletábra álláspontjával szemben nem bír jelentőséggel a dr. F. G. I. vádlott által elkövetett cselekmény minősítése során; az nem akadályozta az ő cselekménye törvényes minősítésének.
- [51] Ezért a Kúria a másodfokú ítéletet a Be. 398. § (1) bekezdése alapján megváltoztatva dr. F. G. I. r. vádlott bűnösségét megállapította az ellenőrzés elmulasztásának vétségében, amit a vádlott folytatólagosan követett el.
- [52] A Btk. – a 2012. július 1. napjától hatályos 2012. évi C. törvény – 2. § (1) bekezdése szerint a bűncselekményt az elkövetésekor hatályos büntetőtörvény szerint kell elbírálni, azonban a (2) bekezdés szerint akkor, ha az elbírálni a hatályos új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy enyhébben bírálandó el, az új törvényt kell alkalmazni.
- [53] Mind az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény 362. § (1) bekezdése, mind a Btk.

453. §-a szerint az, aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [54] A büntetendőség köre, a büntetési nem, illetve annak mértéke az új törvény hatályba lépésével tehát nem változott.
- [55] Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés d) pontja szerint szabadságvesztés helyett pénzbüntetés is kiszabható volt, és erre lehetőséget biztosít a Btk. 33. § (4) bekezdése szerint is.
- [56] Azonban az 1978. évi IV. törvény 51. § (3) bekezdése szerint a pénzbüntetés legkisebb mértéke harminc, legnagyobb mértéke ötszáznegyven napi tétel volt, azonban az egy napi tétel összegét legalább kétezer-ötven és legfeljebb kétszázezer forintban kellett meghatározni, míg a Btk. 50. § (3) bekezdése szerint ugyan a pénzbüntetés mértéke nem változott, azonban az egy napi tétel összege igen: az legalább ezer és legfeljebb ötszázezer forint; azaz az egy napi tétel összegének alsó határa jelentősen csökkent.
- [57] Ezért a Be. 398. § (2) bekezdése alapján a törvénynek megfelelő határozatot hozva a Kúria a vádlott cselekményét a Btk. szabályai szerint bírálta el, azt a 453. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés elmulasztása vétségének minősítve, amit a 6. § (2) bekezdésére figyelemmel a vádlott folytatólagosan követett el, és vele szemben büntetést szabott ki.
- [58] A büntetés kiszabása során figyelemmel volt a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által feltárt, a büntetés kiszabása során irányadó körülményekre, ezen belül nagyobb súlyt tulajdonított az enyhítő körülmények között az igen jelentős időmúlásnak.
- [59] Ennek alapján vele szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetést szabott ki, annak mértékét az 50. § (1) bekezdésére is tekintettel a (3) bekezdés alapján állapítva meg; az utóbbi rendelkezésen alapul az egy napi tétel összege is.
- [60] Az 51. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel rendelkezett a pénzbüntetés átváltoztatásáról is, ha azt a vádlott nem fizetné meg.
- [61] A bűnösnek talált vádlottat a Be. 338. § (1) és (2) bekezdése alapján kötelezte a cselekménye kapcsán – és figyelemmel a Be. 403. § (5) bekezdésére nem a hatályon kívül helyezés folytán - felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [62] Egyebekben a másodfokú határozatot helybenhagyta.
- [63] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, ellene a Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján történő felülvizsgálati indítvány benyújtását a Be. 416. § (4) bekezdésének a) pontja zárja ki.

Budapest, 2014. december 2.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Csere Katalin s. k. bíró

Az F. Ítéletábrla Katonai Tanácsának (.....) számú ítélete a Kúria Bhar.I.1274/2014/4. számú ítéletében írt változtatással 2014. december 2. napjával kezdődő hatállyal jogerős

és végrehajtható.

Dr. Mészár Róza s. k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
írnok

„C” változat

A KÚRIA

í t é l e t e

Az ügy száma: Bhar.I.1274/2014/4. szám

A határozat szintje: harmadfok

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az eljárás helye: Budapest

Az ülés napja: 2014. december 12.

Az ügy tárgya: előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége és más bűncselekmények

Terhelt(ek): dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű

A felülbírálni indítványozott határozat száma és kelte a bíróság feltüntetésével:

első fok: F. Törvényszék Katonai Tanácsa (.....) szám, ítélet, 2012. április 26.

másodfok: F. Ítéletábla Katonai Tanácsa (.....) szám, ítélet, 2013. április 24.

Az indítvány előterjesztője: F. Fellebbviteli Főügyészség, másodfellebbezés

Az indítvány iránya: a terhelt terhére

A Kúria az F. Ítéletábla Katonai Tanácsának (.....) számú ítélet, másodfokú bíróság ítéletét dr. F. G. I. rendű terhelt vonatkozásában megváltoztatja:

- bűnösnek mondja ki ellenőrzés elmulasztásának vétségében [Btk. 453. § (1) bekezdés];

- ezért 60 (hatvan) napi tétel pénzbüntetésre ítéli,
egy napi tétel összegét 2.000 (kétezer) forintban állapítva meg;

- amennyiben a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, a kiszabott összesen 120.000 (százhuszezer) forint pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni;

- kötelezi a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költségből 6.650 (hatezer-hatszázötven) forint megfizetésére.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és a Be. 416. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontjára alapított felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az F. Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. április 26-án kihirdetett Kb.IV.186/2010/29. számú ítéletében dr. F. G. – akkor rendőr őrnagy, jelenleg rendőr alezredes – I. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztásának vétségében [1978. évi IV. törvény 361. § (1) bek. a) pont] állapította meg, és ezért hatvan napi tétel – napi tételenként 2.500 Ft – pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy az összesen 150.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni, valamint rendelkezett a felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [2] A terhelt fellebbezése folytán másodfokon eljáró F. Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2013. április 24-én kihirdetett és aznap jogerőre is emelkedett 6.Kbf.56/2012/10. számú ítéletében dr. F. G. rendőr alezredes I. rendű vádlottat az ellene a folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének vádja alól felmentette.
- [3] A másodfokú bíróság felmentő ítéletét a Kúria a 2014. év január hó 7. napján meghozott Bfv.I.1289/2013/8. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az F. Ítéltábla Katonai Tanácsát új másodfokú eljárás lefolytatására utasította.
- [4] A megismételt eljárás során az F. Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2014. június 11. napján meghozott 6.Kbf.13/2014/9. számú ítéletével dr. F. G. rendőr alezredes vádlottat a folytatólagosan elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének vádja alól felmentette.
- [5] A másodfokú ítélet ellen az F. Fellebbviteli Főügyészség jelentett be másodfellebbezést dr. F. G. I. rendű vádlott bűnösségének ellenőrzés elmulasztása vétségében történő megállapítása és vele szemben pénzbüntetés kiszabása érdekében.
- [6] A fellebbezést fenntartó Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint az eljáró bíróságok által megállapított tényállás – ítéletszerkesztési hiba miatt – kis részben hiányos, ezért azt indokoltnak látta kiegészíteni az elsőfokú ítélet 16. oldalának negyedik bekezdésében szereplő megállapítással.
- [7] Megítélése szerint a kiegészítéssel irányadó tényállásra tekintettel az F. Ítéltábla tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a házi őrizetről felfektetett mappák ellenőrzése csupán az alparancsnokok kötelezettsége volt és ez dr. F. G. vádlottat nem terhelte, és tévedett akkor is, amikor úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által felhívott szabályzatok a vádlott ellenőrzési tevékenységével kapcsolatban nem voltak jelentősek, és nem álltak összefüggésben a házi őrizetbe helyezett személy szökésével sem.
- [8] Kifejtette, hogy miután a vádlott rendszeresen ellenőrizte a járőrök beszámoltatását tartalmazó könyveket, ennek során ismertté vált előtte, hogy az általa áttekintett esetek közül a járőrök a házi őrizetben lévő személyek ellenőrzésének végrehajtásáról legalább 26 alkalommal egyáltalán nem számoltak be, ezért ellenőrzési kötelezettségének akkor tett volna eleget, ha folyamatosan figyelemmel kíséri M. R.-nek az általa a bírósági határozathoz képest szigorúbban meghatározott ellenőrzésével kapcsolatos adatokat.
- [9] Arra utalva, hogy mivel a vádlott az M. R. házi őrizetének ellenőrzésére vonatkozó dokumentumokat egyetlen alkalommal sem vizsgálta, elmulasztotta

- alárendeltjei szolgálata teljesítésének ellenőrzését és ezzel folyamatosan megszegte előjárói kötelezettségét, kifejtette, hogy ez a mulasztás eredményezte M. R. házi őrizetét folyamatosan ritkuló esetben történő ellenőrzését, M. R. pedig a házi őrizet ellenőrzésének ilyen tartalmú ritkulását kihasználva szökött meg.
- [10] Megítélése szerint ez a tény, valamint az, hogy M. R. kézre kerítésének elrendelésére az ellenőrzés hiányos volta miatt késedelemmel került sor, a szolgálatra jelentős hátránnyal járt, így a másodfokú bíróság tévedett, amikor a vádlott bűnösségét nem állapította meg ellenőrzés elmulasztása vétségében.
- [11] Érvelése szerint dr. F. G. I. rendű vádlott cselekményének jogi minősítését nem érinti az, hogy az eljáró bíróságok ezt az eredményt nem rótták az ügy többi vádlottjának terhére.
- [12] Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria az F. Ítélet tábla Katonai Tanácsának másodfellebbezéssel megtámadott ítéletét változtassa meg, dr. F. G. I. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 453. § (1) bekezdésében meghatározott, folytatólagosan elkövetett ellenőrzés elmulasztása vétségében, és ezért őt ítélje pénzbüntetésre (BF.1351/2014.).
- [13] A Kúria az ügyészi másodfellebbezés elbírálására a Be. 391. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen a Legfőbb Ügyészség képviselője a fellebbezést és indítványát változatlan tartalommal fenntartotta, míg a vádlott védője a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [14] A Kúria, mint harmadfokú bíróság az elsőfokú és az ügyészi másodfellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül.
- [15] Ennek során megállapította, hogy mind az első, mind a másodfokon eljáró bíróság betartotta az eljárási törvény rendelkezéseit.
- [16] A másodfokú bíróság a megismételt másodfokú eljárást a Kúria Bfv.I.1289/2013/8. számú, hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatásnak megfelelően folytatta le.
- [17] A másodfokú bíróság az első fokon eljáró katonai tanács által megállapított tényállást – az időközben a vádlott szolgálati beosztására és előmenetelére vonatkozó szükségszerű kiegészítésekkel – megalapozottnak találta és az eljárásban irányadónak tekintette.
- [18] A Kúria ezt a tényállást ugyan túlnyomórészt ugyancsak megalapozottnak találta; azt azonban a Be. 388. § (2) bekezdésére figyelemmel – az iratok alapján – az alábbiakkal egészíti ki:
- [19] A házi őrizetben lévő M. R. terhelt a feleségével együtt észlelte, hogy a kényszerintézkedés rendőri ellenőrzése rendszertelenné vált, napokon keresztül nem is történt meg; erre többször M. R. hívta fel a felesége figyelmét. M. R.-né január 16-án reggel észlelte, hogy férje nincs otthon, ezért egész nap várta a rendőröket, hogy ezt velük közölje, de csak másnap jelentek meg a rendőrök a lakásban (M. R.-né tanúvallomása, elsőfokú ítélet 13. oldal utolsó – 14. oldal első bekezdése).
- [20] Emellett következetes gyakorlatának megfelelően a Kúria a tényállás részének tekinti azokat a tényeket is, amelyeket – helytelen ítéletszerkesztés miatt – az eljáró bíróság nem az ítélet tényállási, hanem az indokolás más részében

- rögzített.
- [21] Így – a Legfőbb Ügyészség erre vonatkozó indítványával – a tényállás részének tekinti az elsőfokú ítélet 16. oldal negyedik bekezdésében rögzített következő tényeket is:
- [22] „Az M. R. házi őrizetes ellenőrzése 2008. szeptember 19. napjától 2010. január 19. napjáig tartó időszakban fokozatosan elhanyagolódott. A járőrök az első időszakban még eleget tettek az I. rendű vádlott külön utasításának és többször napi négy alkalommal is ellenőrizték M. R.-t. Az ellenőrzések napi száma azonban fokozatosan csökkent, majd végül teljesen elmaradt, és így teljes napok estek ki az ellenőrzésből, többször egymást követően is. A házi őrizetes szökését megelőzően az utolsó ellenőrzésre 2010. január 13-án került sor, ezt követően január 17-én reggelig az ellenőrzés hiányzik.”
- [23] Ezzel a tényállás teljes, és miután iratellenes megállapítást, téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, azt a Kúria megalapozottnak és eljárásában irányadónak tekintette.
- [24] A tényállás alapján – tévesen – vont le azt a következtetést az elsőfokú bíróság, hogy dr. F. G. I. rendű vádlott ugyan észlelte a beszámoltatás és a házi őrizet ellenőrzésének hiányosságait, azonban azt hallgatólagosan tudomásul vette és szándékosan mulasztotta el az alárendeltjeinek felelőssége vonásához szükséges intézkedéseket.
- [25] Az ítéletábra ugyanakkor helytállóan következtetett – a fentiekkel ellentétesen – arra, miszerint nem merült fel olyan bizonyíték, amely azt támasztotta volna alá, hogy a vádlott előjárói kötelezettségének megszegésével szándékosan mulasztotta el a fegyelemsértést, illetve bűncselekményt elkövető alárendeltjei felelősségre vonása érdekében a szükséges intézkedések megtételét.
- [26] Azonban a vádlott megszegte az elsőfokú ítéletben felsorolt, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendeletben, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatáról szóló 22/1997. ORFK utasításban és a házi őrizettel kapcsolatban a rendőrségre háruló feladatok végrehajtására kiadott 6/2008. (OT.5.) ORFK utasításban a rendőrkapitányságok közrendvédelmi osztályvezetői részére meghatározott rendelkezéseket, valamint a munkaköri leírásában rögzített és ugyancsak az elsőfokú ítéletben részletezett kötelmeit, illetve azok betartását elmulasztotta.
- [27] Miután M. R. a házi őrizetből megszökött, mégpedig olyan körülmények között, hogy a szökés időpontja előtti két héten belül nyolc napon keresztül a házi őrizet ellenőrzése egyáltalán nem történt meg, ezen belül a szökése napját megelőző két napon és a szökése napján sem, vizsgálni kellett azt is, hogy a vádlott a számára előírt ellenőrzési kötelezettségeket miként teljesítette.
- [28] Ahogy azt a módosított vád és az irányadó tényállás is tartalmazza, a járőrök beszámoltatását tartalmazó könyveket dr. F. G. I. rendű vádlott ugyan folyamatosan figyelemmel kísérte, azonban magáról a házi őrizet ellenőrzéséről nyitott mappát egyetlen alkalommal sem ellenőrizte.
- [29] Az ellenőrzés során észlelt mulasztás vagy hiányosság feltárása esetén az előjáró köteles annak felszámolása, a szolgálati rend helyreállítása érdekében intézkedni, mégpedig azt megelőzően, mielőtt a mulasztás vagy hiányosság

- súlyosabb következményekre vezetne.
- [30] Ennek jelentőségét tükrözi az, hogy az ellenőrzés elmulasztását az előjárói intézkedés elmulasztásától elkülönülten, önálló bűncselekményként rendeli büntetni a büntető anyagi jog, így az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény is a 362. §-ában.
- [31] A 362. § (1) bekezdése szerint az, aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, elköveti az ellenőrzés elmulasztásának vétségét.
- [32] Amennyiben pedig ez a hátrány különösen nagy, és nem csupán veszélyként jelentkezik, de mint eredmény be is következik, a minősített eset megállapításának lehet helye.
- [33] A bűncselekményt az az előjáró is megvalósítja, aki ellenőrzési kötelezettségét nem a szabályzatokban, illetve utasításokban foglaltaknak megfelelően látja el; azaz a bűnösség megállapítását a hiányos, felületes vagy hanyag ellenőrzés is megalapozhatja.
- [34] A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 101. § (1) bekezdése szerint az előjáró
- [35] a) szervezi, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezeti egységek és beosztottai munkáját, biztosítja a munka feltételeit, figyelembe véve és mérlegelve alárendeltjei javaslatait,
- [36] b) megfelelően dokumentálja ellenőrzéseit, és az ellenőrzés eredményétől függően a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére, illetve a felelős személyének megállapítására és felelősségének érvényesítésére a szükséges intézkedéseket megteszi,
- [37] e) alárendeltjeitől megköveteli az Alkotmány, a jogszabályok, a szolgálati tevékenységet szabályozó egyéb rendelkezések betartását; gondoskodik szakismeretük fejlesztéséről, átadja a rendőri munkában szerzett tapasztalatait.
- [38] a rendelet 101. § (3) bekezdése pedig előírja, hogy az előjáró a kiadott parancsok végrehajtását ellenőrzi.
- [39] Márpedig – szemben az ítéletábla által megállapítottakkal és a védő álláspontjával, ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség által helytállóan kifejtetteknek megfelelően – dr. F. G. vádlottnak osztályvezetőként a hivatkozott 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 101. § (1) bekezdés a)-b) és e) pontjában, valamint a (3) bekezdésében írtak, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. ORFK utasítás 93-99. és 114-116. pontjai, a 6/2008. (OT 5.) ORFK utasítás 11. b) pontjában írtak, valamint a munkaköri leírása 3. oldalának g) pontjában írtak alapján folyamatosan figyelemmel kellett volna kísérenie az M. R. házi őrizetével kapcsolatos ellenőrzési mappa adatait.
- [40] Ez a kötelezettsége – szemben az ítéletábla és a védő álláspontjával – nem merülhetett ki az alparancsnokok beszámoltatásával; ahhoz, hogy azok járőrökkel kapcsolatos tevékenységét ellenőrizni tudja, azaz tisztában legyen azzal, hogy az alparancsnokok saját ellenőrzési kötelességüket maradéktalanul teljesítették-e, meg kellett volna tekintenie a járőrök által vezetett ellenőrzési füzeteket is.
- [41] Ezt nem pótolta a vádlottnak az az intézkedése, amellyel a bíróság által előírt

- napi háromszori ellenőrzés helyett napi négyszeri ellenőrzést írt elő, ráadásul – szemben a védő által kifejtettekkel – akkor, ha többszöri ellenőrzést írt elő, kötelessége lett volna az általa előírtak ellenőrzése is.
- [42] Miután ennek nem tett eleget, alárendeltjei szolgálatának teljesítésére vonatkozó ellenőrzési kötelezettségét folyamatosan megszegte.
- [43] Miután a tényállás eredményt is tartalmaz, vizsgálni kellett, hogy a szolgálatra jelentős hátrány vagy annak veszélye bekövetkezett-e, ahogy azt is, hogy ez okozati összefüggésben állt-e az elkövető mulasztásával.
- [44] A katonai ítélkezés körében kialakult töretlen bírói gyakorlat szerint jelentős a szolgálatra a hátrány, ha az a cél, amelynek érdekében az adott szolgálati formát létrehozták, vagy a konkrét szolgálatot megszervezték, meghiúsult. Az ítélkezési gyakorlat ilyenek tekinti többek között azt, ha a fogvatartott (őrizetben lévő) személy megszökött.
- [45] Így az, hogy a házi őrizetben lévő személy megszökött, nem vitásan ilyen jelentős hátránynak minősül. Emellett ugyanilyen súlyú hátrányt jelentett a szolgálatra az is, hogy M. R. szökését az ellenőrzésre hivatott rendőrök csak egy nap késedelemmel észlelték, így elfogása iránt is csak késedelmesen intézkedhettek.
- [46] Emellett fennállt a vádlotti mulasztás és a jelentős hátrány bekövetkezése között az ok-okozati összefüggés is.
- [47] Kellő ellenőrzés mellett ugyanis a vádlott észlelte volna a házi őrizet ellenőrzése kapcsán a mulasztásokat, megtette volna a szükséges intézkedéseket, és még abban az esetben is, ha a dr. F. G. által elrendelt napi négyszeri ellenőrzés ellenére M. R. megszökök, nyilvánvalóan nem egy napi késedelemmel került volna sor az elfogása iránti intézkedés megtételére. Emellett az irányadó tényállásra figyelemmel az a következtetés is megalapozott, hogy M. R.-ben a szökési szándékot legalábbis megerősítették az ellenőrzés általa észlelt hiányosságai.
- [48] Emellett a mulasztó nem az eredmény közvetlen okozásáért, hanem annak a meg nem akadályozásáért felel.
- [49] A cselekmény azonban nem jelentett különösen nagy hátrányt a szolgálatra, illetve a fegyelemre, különös tekintettel arra, hogy M. R. elfogására végül – bár jelentős késedelemmel - sor került.
- [50] Az pedig, hogy az ügy további terheltjeire nézve első fokon jogerőre emelkedett ítéletében a törvényszék nem állapította meg a terhükre rótt szolgálatban kötelességszegés bűncselekménye kapcsán a jelentős hátrány veszélyét, az ítélőtábla álláspontjával szemben nem bír jelentőséggel a dr. F. G. I. vádlott által elkövetett cselekmény minősítése során; az nem akadályozta az ő cselekménye törvényes minősítésének.
- [51] Ezért a Kúria a másodfokú ítéletet a Be. 398. § (1) bekezdése alapján megváltoztatva dr. F. G. I. r. vádlott bűnösségét megállapította az ellenőrzés elmulasztásának vétségében, amit a vádlott folytatólagosan követett el.
- [52] A Btk. – a 2012. július 1. napjától hatályos 2012. évi C. törvény – 2. § (1) bekezdése szerint a bűncselekményt az elkövetésekor hatályos büntetőtörvény szerint kell elbírálni, azonban a (2) bekezdés szerint akkor, ha az elbíráláskor hatályos új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy

- enyhábban bírálendő el, az új törvényt kell alkalmazni.
- [53] Mind az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény 362. § (1) bekezdése, mind a Btk. 453. §-a szerint az, aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [54] A büntetendőség köre, a büntetési nem, illetve annak mértéke az új törvény hatályba lépésével tehát nem változott.
- [55] Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés d) pontja szerint szabadságvesztés helyett pénzbüntetés is kiszabható volt, és erre lehetőséget biztosít a Btk. 33. § (4) bekezdése szerint is.
- [56] Azonban az 1978. évi IV. törvény 51. § (3) bekezdése szerint a pénzbüntetés legkisebb mértéke harminc, legnagyobb mértéke ötszáznegyven napi tétel volt, azonban az egy napi tétel összegét legalább kétezer-ötszáz és legfeljebb kétszázezer forintban kellett meghatározni, míg a Btk. 50. § (3) bekezdése szerint ugyan a pénzbüntetés mértéke nem változott, azonban az egy napi tétel összege igen: az legalább ezer és legfeljebb ötszázezer forint; azaz az egy napi tétel összegének alsó határa jelentősen csökkent.
- [57] Ezért a Be. 398. § (2) bekezdése alapján a törvénynek megfelelő határozatot hozva a Kúria a vádlott cselekményét a Btk. szabályai szerint bírálta el, azt a 453. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés elmulasztása vétségének minősítve, amit a 6. § (2) bekezdésére figyelemmel a vádlott folytatólagosan követett el, és vele szemben büntetést szabott ki.
- [58] A büntetés kiszabása során figyelemmel volt a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által feltárt, a büntetés kiszabása során irányadó körülményekre, ezen belül nagyobb súlyt tulajdonított az enyhítő körülmények között az igen jelentős időmúlásnak.
- [59] Ennek alapján vele szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetést szabott ki, annak mértékét az 50. § (1) bekezdésére is tekintettel a (3) bekezdés alapján állapítva meg; az utóbbi rendelkezésen alapul az egy napi tétel összege is.
- [60] Az 51. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel rendelkezett a pénzbüntetés átváltoztatásáról is, ha azt a vádlott nem fizetné meg.
- [61] A bűnösnek talált vádlottat a Be. 338. § (1) és (2) bekezdése alapján kötelezte a cselekménye kapcsán – és figyelemmel a Be. 403. § (5) bekezdésére nem a hatályon kívül helyezés folytán - felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [62] Egyebekben a másodfokú határozatot helybenhagyta.
- [63] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, ellene a Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján történő felülvizsgálati indítvány benyújtását a Be. 416. § (4) bekezdésének a) pontja zárja ki.

Budapest, 2014. december 2.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Csere Katalin s. k. bíró

Az F. Ítéletábla Katonai Tanácsának (.....) számú ítélete a Kúria Bhar.I.1274/2014/4. számú ítéletében írt változtatással 2014. december 2. napjával kezdődő hatállyal jogerős és végrehajtható.

Dr. Mészár Róza s. k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
írnok